

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

លេខ ៨០៤-០១៦-០៣៥ ប.ក.

ប្រកាស

ស្តីពី

ការដាក់ឱ្យប្រើ

វិធាននិងនីតិវិធី សភាធាតុដាក់ជាតិ

ទេសាភិបាល ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

- បានឃើញរដ្ឋធម្មនុញ្ញនៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រឹត្យលេខ នស/រកត/០៥១៥/៤១៧ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការតែងតាំង ឯកឧត្តម **ជា ចាន់តូ** ជាអគ្គទេសាភិបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាថ្មី មានឋានៈ **ស្មើ ទេសរដ្ឋមន្ត្រី**
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/០១៩៦/២៧ ចុះថ្ងៃទី២៦ ខែមករា ឆ្នាំ១៩៩៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំ និងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១២០៦/០៣៦ ចុះថ្ងៃទី២៩ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីវិសោធនកម្មមាត្រា ១៤ និងមាត្រា ៥៧ នៃច្បាប់ស្តីពីការរៀបចំនិងការប្រព្រឹត្តទៅនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១១៩៩/១៣ ចុះថ្ងៃទី១៨ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ១៩៩៩ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីគ្រឹះស្ថានធនាគារនិងហិរញ្ញវត្ថុ
- បានឃើញព្រះរាជក្រមលេខ នស/រកម/១០០៥/០៣០ ចុះថ្ងៃទី២៤ ខែតុលា ឆ្នាំ២០០៥ ដែលប្រកាសឱ្យប្រើច្បាប់ស្តីពីឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់
- យោងតាមស្មារតីអង្គប្រជុំថ្នាក់ដឹកនាំធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា នាថ្ងៃទី១១ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦

សង្ខេប

ប្រការ ១.-

ប្រកាសនេះមានគោលបំណងដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ឯកសារ វិធាននិងនីតិវិធីសភាធាតុដាក់ជាតិ ដូចមានភ្ជាប់ជាឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសនេះដើម្បីជាមូលដ្ឋាននៃការអនុវត្តការដាក់ទាត់

និងទូទាត់តាមរយៈប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ និងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ដែលបម្រើដល់កិច្ចដំណើរការ និង ការគ្រប់គ្រងរបស់សភាជាត់ទាត់ជាតិនៃធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ។

ប្រការ ២.-

ប្រកាសនេះមានគោលដៅផ្តល់ព័ត៌មានលម្អិតអំពីប្រតិបត្តិការសភាជាត់ទាត់ជាតិ និង ផ្តល់ការណែនាំអំពីសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់សភាជាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកនីមួយៗ ។ “វិធាននិងនីតិវិធីសភាជាត់ទាត់ជាតិ” នេះជាចំណងផ្លូវច្បាប់ចំពោះគ្រប់សមាជិកសភាជាត់ទាត់ជាតិ ។

ប្រការ ៣.-

ប្រកាសនេះអនុវត្តចំពោះគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើដែល ផ្តល់សកម្មភាពជាត់ទាត់ និង ទូទាត់ទាំងសមាជិកផ្ទាល់ និងមិនផ្ទាល់របស់សភាជាត់ទាត់ជាតិ ។

ប្រការ ៤.-

ត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍នូវ៖

- ប្រកាសលេខ ៨៩-០១៣-១២៥ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី០៦ ខែមិថុនា ឆ្នាំ២០១៣ ស្តីពី ការដាក់ឱ្យប្រើវិធាន និងនីតិវិធីសភាជាត់ទាត់ជាតិ
- ប្រកាសលេខ ៨៩-០១៥-០០៦ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី០៩ ខែមករា ឆ្នាំ២០១៥ ស្តីពីការ កែសម្រួលវិធាន និងនីតិវិធីសភាជាត់ទាត់ជាតិ
- ឧបសម្ព័ន្ធនៃប្រកាសលេខ ៨៩-០១០-១៥០ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី២៥ ខែសីហា ឆ្នាំ ២០០៨ ស្តីពីការដាក់ឱ្យប្រើគំរូបញ្ជាទូទាត់សម្រាប់ការផ្ទេរឥណទាន ត្រង់ចំណុច លេខគណនីរបស់អ្នកសងប្រាក់ និងអ្នកទទួលប្រាក់ ។

ប្រការ ៥.-

អគ្គលេខាធិការ អគ្គបេឡា អគ្គនាយកបច្ចេកទេស អគ្គនាយកត្រួតពិនិត្យ អគ្គពិនិត្យ ប្រធាននាយកដ្ឋាន អង្គភាពក្រោមឱវាទ និងគ្រប់គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅ

ក្រោមឱវាទ និងក្រោមអាណាព្យាបាលធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា ត្រូវអនុវត្តយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាសនេះតាម
ភារកិច្ចរៀងៗខ្លួន ។

ប្រការ ៦.-

ប្រកាសនេះមានប្រសិទ្ធភាពអនុវត្តចាប់ពីថ្ងៃចុះហត្ថលេខាតទៅ ។

រាជធានីភ្នំពេញ ថ្ងៃទី១២ ខែឧសភា ឆ្នាំ២០១៦

អន្តរាគមន៍ ៖

- ដូចប្រការ ៥ "ដើម្បីអនុវត្ត"
- កាលប្បវត្តិ
- ឯកសារ

ចម្លងជូន ៖

- គ្រប់សមាជិកក្រុមប្រឹក្សាភិបាល
- ទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
"ដើម្បីជូនជ្រាបជាព័ត៌មាន"
- នាយកដ្ឋានរដ្ឋបាលនៃទីស្តីការគណៈរដ្ឋមន្ត្រី
"ដើម្បីចុះផ្សាយក្នុងរាជកិច្ច"

ធនាគារជាតិ នៃ កម្ពុជា

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា
ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

វិធាន និងនីតិវិធី
NBC NET
សកម្មភាពស្របច្បាប់ជាតិ

**NATIONAL CLEARING HOUSE
RULES AND PROCEDURES**

ឧបសម្ព័ន្ធប្រកាសលេខ អ១៤.០១៦.១៣៥ ប្រ.ក
ចុះថ្ងៃទី ១២ ខែ ឧសភា ឆ្នាំ២០១៦

បុព្វកថា

២០២០ * ០៩០៩

វិធាននិងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិ ត្រូវបានរៀបចំឡើងដើម្បីជាមូលដ្ឋាននៃការអនុវត្តការធាត់ទាត់និងទូទាត់ ដើម្បីបម្រើដល់កិច្ចដំណើរការនិងការគ្រប់គ្រងរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ។ វិធាននិងនីតិវិធីនេះមានតួនាទីសំខាន់ណាស់សម្រាប់ការយល់ដឹងរបស់សមាជិកអំពី ដំណើរការមុខងារនិងតួនាទីរបស់សមាជិកនិងរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ ។ សមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិត្រូវប្រតិបត្តិ និងគោរពតាមវិធាននិងនីតិវិធីនេះ ។

ឯកសារនេះ មានបំណងផ្តល់ព័ត៌មានលំអិតអំពីប្រតិបត្តិការសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងផ្តល់ការណែនាំអំពីសិទ្ធិនិងកាតព្វកិច្ចរបស់សមាជិកនីមួយៗ ។ ដូច្នោះ ឯកសារនេះបង្ហាញនូវតួនាទីរបស់សមាជិក និងការគ្រប់គ្រងរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ។ ទន្ទឹមនោះ ឯកសារនេះជាមូលដ្ឋាននៃកិច្ចសន្យារវាងសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកនីមួយៗពាក់ព័ន្ធនឹង i) ការទទួលយក និងការអនុវត្តតាមវិធាននិងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិ ii) ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់ និង iii) កិច្ចសន្យាសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

វិធាននិងនីតិវិធីនេះ ជាចំណងផ្លូវច្បាប់ចំពោះគ្រប់សមាជិក ។

មាតិកា

១- សេចក្តីផ្តើម	1
១.១- គោលបំណង	1
១.២- ច្បាប់គ្រប់គ្រង.....	1
១.៣- កាតព្វកិច្ច	1
១.៤- ការតែងតាំងសភាជាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់	2
១.៥- កិច្ចសន្យាសេវាសភាជាត់ទាត់ជាតិ.....	3
១.៦- សេវាសភាជាត់ទាត់ជាតិ.....	3
ក) ការដោះដូរមូលប្បទានបត្រជារូបវន្ត	4
ខ) ការដោះដូរទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិក.....	4
គ) ការគ្រប់គ្រងការដោះដូរមូលប្បទានបត្រជារូបវន្តនិងទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិក	4
ឃ) ការដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចេកទេស (Help Desk).....	4
ង) ការដោះស្រាយវិវាទ	4
ច) ប្រព័ន្ធសង្គ្រោះទិន្នន័យ.....	5
ឆ) Back-Up Bureau Services	5
១.៧- រូបិយប័ណ្ណ	6
ក) ការដាក់ទាត់ និងទូទាត់ជាប្រាក់រៀលនិងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក.....	6
ខ) ការបញ្ជូនអ៊ុនភុត/អាតភុតពាក់ព័ន្ធនឹងរូបិយប័ណ្ណ	6
២- សមាជិកភាព	7
២.១- លក្ខណៈសម្បត្តិជាសមាជិក	7
២.២- ការចូលជាសមាជិក	7
ក) សមាជិកផ្ទាល់	7
ខ) សមាជិកមិនផ្ទាល់.....	8
គ) ការប្តូរសមាជិកភាព	8
២.៣- ការបញ្ឈប់ជាសមាជិកភាព.....	8
២.៤- ការត្រៀមលក្ខណៈ និងការបំពាក់ប្រព័ន្ធសម្រាប់សមាជិក	9
ក) កាតព្វកិច្ចគោរពតាមបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការ.....	9
ខ) ការធ្វើតេស្តលើការគោរពតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសនិងប្រតិបត្តិការ	10

គ) ការបញ្ជាក់ជូនសមាជិកនិងការត្រៀមខ្លួនដំណើរការ	10
២.៥- ការចុះឈ្មោះជាសមាជិកនិងការគាំទ្ររបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ.....	11
ក) ការចុះឈ្មោះ	11
ខ) លេខកូដសុវត្ថិភាពនិងកូនសោសម្ងាត់ (Password and E-token)	11
គ) ភ្នាក់ងារទូទាត់.....	11
ឃ) វិធាននិងនីតិវិធី.....	11
ង) កិច្ចសន្យាសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ.....	11
ច) សេចក្តីជូនដំណឹង និងរបាយការណ៍	11
៣- គូនាធិ និងការទទួលខុសត្រូវ	11
៣.១- ការគ្រប់គ្រងសភាធាត់ទាត់ជាតិ	11
៣.២- គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិការសភាធាត់ទាត់ជាតិ.....	12
៣.៣- ភារកិច្ចរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ	12
៣.៤- តួនាទីរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា.....	13
៣.៥- ការទទួលខុសត្រូវរបស់សមាជិក	13
៣.៦- ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនី.....	16
៣.៧- ដែនកំណត់នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ.....	16
៤- ខ្ទមករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់	17
៤.១- មូលប្បទានបត្រ	17
៤.២- បញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក (ElectronicPayment Orders).....	18
៥- ប្រតិបត្តិការសភាធាត់ទាត់ជាតិ	19
៥.១- ថ្ងៃធ្វើការ.....	19
៥.២- ការស្នើសុំឈប់សម្រាករបស់សមាជិក	20
៥.៣- អវត្តមានរបស់សមាជិកនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ	20
៥.៤- អវត្តមានរបស់សមាជិកនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រ	20
៥.៥- ម៉ោងប្រតិបត្តិការ.....	21
៥.៦- ការផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃអ៊ីនតឺណេត/អេតឺណេត	22
ក) ការផ្ទៀងផ្ទាត់អ៊ីនតឺណេតដោយប្រព័ន្ធ Client Module	22
ខ) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ Batch ដោយប្រព័ន្ធ Client Module.....	22
គ) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ហ្វាលដោយប្រព័ន្ធ Client Module.....	22

ឃ) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ហ្វាលដោយសភាជាត់ទាត់ជាតិ.....	23
ង) ការផ្ទៀងផ្ទាត់អាតកុតហ្វាល.....	23
៥.៧- ការដាត់ទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់.....	23
៥.៨- អ៊ីនកុតមិនតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេស.....	23
៥.៩- ហ្វាល និង Batch.....	24
៥.១០- ការបញ្ជូនអ៊ីនកុតហ្វាលយឺត.....	24
ក). ប្រព័ន្ធដាត់ទាត់ជាតិ.....	24
ខ). ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ.....	25
៥.១១- ស្ថានភាពបន្ទាន់.....	25
៦- ការទូទាត់.....	26
៦.១- គណនីទូទាត់និងការចុះកិច្ចបញ្ជីកាទូទាត់.....	26
៦.២- ការតាមដានសន្ទនីយភាព.....	26
៦.៣- ការមិនអាចទូទាត់បាន.....	26
១). ប្រព័ន្ធដាត់ទាត់ជាតិ.....	26
២). ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ.....	27
៧- របាយការណ៍និងកំណត់ត្រាសាវការ.....	27
៧.១- របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការ.....	28
៧.២- របាយការណ៍សមិទ្ធផលប្រតិបត្តិការ.....	28
៧.៣- របាយការណ៍ស្ថិតិ.....	28
៧.៤- កំណត់ត្រាជាប្រវត្តិ (Historical Record).....	29
៨- កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ.....	29
៨.១- ការបង់កម្រៃសមាជិកភាព.....	29
៨.២- ការបង់កម្រៃប្រតិបត្តិការ.....	30
៨.៣- ការពិន័យ.....	30
ក. ចំពោះប្រព័ន្ធដាត់ទាត់ជាតិ.....	30
ខ. ចំពោះប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ.....	31
៩- ក្របខ័ណ្ឌគុណភាពកម្មវិធី.....	32
ឧបសម្ព័ន្ធ១ - ការប្រច្នេកទេស និងនិយមន័យ.....	33

ឧបសម្ព័ន្ធធ២ - កិច្ចសន្យាស្តីពី ការទទួលយក និងការអនុវត្តតាម "វិធាន និងនីតិវិធីសភាធាតុដាច់ខាត" 34

ឧបសម្ព័ន្ធធ៣ - កិច្ចសន្យាស្តីពី ការតែងតាំងសភាធាតុដាច់ខាតជាក្រុមការងារទូទាត់... 36

ឧបសម្ព័ន្ធធ៤ - កិច្ចសន្យាស្តីពី សេវាសភាធាតុដាច់ខាត..... 38

ឧបសម្ព័ន្ធធ៥ - ពាក្យស្នើសុំចូលជាសមាជិកសភាធាតុដាច់ខាត..... 40

ឧបសម្ព័ន្ធធ៦ - មូលហេតុសម្រាប់ការបង្វិលចេញនូវមូលប្បទានបត្រ..... 41

ឧបសម្ព័ន្ធធ៧ - បាត់ខ្ទប់ករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ (Missing items)..... 45

ឧបសម្ព័ន្ធធ៨ - ស្តង់ដារឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់..... 47

ឧបសម្ព័ន្ធធ៩ - កម្មវិធីដំណើរការប្រចាំថ្ងៃ..... 51

ឧបសម្ព័ន្ធធ១០ - កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ..... 53

ឧបសម្ព័ន្ធធ១១ - របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃ..... 56

ឧបសម្ព័ន្ធធ១២ - ការតម្លើង និងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Client Module..... 66

ឧបសម្ព័ន្ធធ១៣ - បញ្ជីឈ្មោះមណ្ឌលដោះស្រាយមូលប្បទានបត្រ..... 75

ឧបសម្ព័ន្ធធ១៤ - ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ និងសុវត្ថភាពនៃប្រព័ន្ធធាតុដាច់ខាត..... 77

ឧបសម្ព័ន្ធធ១៥ - អាសយដ្ឋានសម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយសភាធាតុដាច់ខាត..... 80

១- សេចក្តីផ្តើម

១.១- គោលបំណង

វិធាននិងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិគ្រប់គ្រងប្រតិបត្តិការរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ និងសម្រាប់សមាជិកអនុវត្តតាមក្នុងការចេញផ្សាយទទួលយក និង/ឬ ដំណើរការមូលប្បទានបត្រ និងឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងដំណើរការធាត់ទាត់ និងទូទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបទាំងបញ្ហាផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងឧបករណ៍ទាំងនោះ។ វិធាននិងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិបម្រើដល់កិច្ចដំណើរការ និងការគ្រប់គ្រងសភាធាត់ទាត់ជាតិឱ្យប្រព្រឹត្តិទៅដោយរលូននិងជាចំណងផ្លូវច្បាប់ចំពោះគ្រប់សមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិ។

- សភាធាត់ទាត់ដែលគ្រប់គ្រងដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជាហៅកាត់ថា “សភាធាត់ទាត់ជាតិ”
- វិធាននិងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិ ហៅកាត់ថា “វិធាននិងនីតិវិធី”
- សមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិ ហៅកាត់ថា “សមាជិក” ។

១.២- ច្បាប់គ្រប់គ្រង

វិធាននិងនីតិវិធីនេះត្រូវបានរៀបចំឡើងដោយអនុលោមតាមច្បាប់ និងប្រកាសពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់សងប្រាក់ ។

រាល់ខ្លឹមសារនៃវិធាននិងនីតិវិធីនេះ និងរាល់ការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម វិសោធនកម្ម និងការកែប្រែវិធាននិងនីតិវិធី ត្រូវអនុលោមតាមច្បាប់នៃព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជានិងរាល់ប្រកាសដែលបានចេញផ្សាយដោយធនាគារជាតិ ។

១.៣- កាតព្វកិច្ច

សមាជិកនីមួយៗមានកាតព្វកិច្ច ដូចខាងក្រោម៖

ក)- កិច្ចសន្យា

- កិច្ចសន្យាដែលសមាជិកទាំងអស់ត្រូវចុះហត្ថលេខាជាមួយសភាធាត់ទាត់ជាតិមាន៖
- ការទទួលយក និងគោរពតាមវិធាននិងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិ (ខ្លឹមសារលម្អិតមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធធ២)
 - ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់ (ខ្លឹមសារលម្អិតមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធន៣)
 - កិច្ចសន្យាសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ (ខ្លឹមសារលម្អិតមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធធ៤) ។

ខ)- ការត្រៀមខ្លួន និងការតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធរបស់អ្នកប្រើប្រាស់

សមាជិកទាំងអស់ត្រូវជ្រើសរើសការតភ្ជាប់ប្រព័ន្ធនិងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធតាមតម្រូវការរបស់ខ្លួន និងត្រូវបំពេញរាល់ការងារដែលពាក់ព័ន្ធនឹងការតម្លើង និងការធ្វើតេស្តហើយបញ្ជាក់ការទទួលយក ការតភ្ជាប់ដែលបានជ្រើសរើសនោះ។ ការតភ្ជាប់មានពីរជម្រើសគឺ Shared Client Module ឬ Stand-Alone Client Module។

- Shared Client Module៖ ចំពោះជម្រើសនេះ សមាជិកនីមួយៗអាចមានទីតាំងនៃ ការតភ្ជាប់តែមួយហើយប្រើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។
- Stand-Alone Client Module៖ ចំពោះជម្រើសនេះសមាជិកអាចមានទីតាំង នៃការតភ្ជាប់ច្រើន (សាខា) ហើយត្រូវមានហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបន្ថែមនៅស្នាក់ការកណ្តាលរបស់ ខ្លួនដើម្បីភ្ជាប់ទៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។ សមាជិកដែលប្រើ Stand-Alone Client Module ចាំបាច់ត្រូវមាន Shared Client Module ជាប្រព័ន្ធបម្រុង ។

លក្ខខណ្ឌចាំបាច់នៃហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធមានចែងនៅក្នុង “ឯកសារណែនាំអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Client Module” (Client Module User Guide) ហើយទម្រង់គំរូលិខិតសម្រាប់ការតម្លើង និងការបញ្ជាក់ ការទទួលយកការតភ្ជាប់មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី២ “ការតម្លើងនិងការប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Client Module” ។

សមាជិកនីមួយៗត្រូវរ៉ាប់រងចំណាយហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធបន្ថែមដែលនៅក្រៅដែនវិសាលភាព និងការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិដូចជា ៖

- ហាដវែរ (Hardware) កុំព្យូទ័រសម្រាប់ភ្ជាប់ប្រព័ន្ធ Client Module របស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ
- ការភ្ជាប់អ៊ីនធឺណែតជាមួយគេហទំព័រសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

១.៤- ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់

ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់ ជាកិច្ចសន្យាមួយរវាងសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកនានា។ សមាជិកនីមួយៗបានផ្តល់សិទ្ធិឱ្យសភាធាត់ទាត់ជាតិធ្វើជាភ្នាក់ងាររបស់ខ្លួនក្នុង ការរៀបចំនិងទទួលអ៊ីនតឺណែតបញ្ជូនអោតភ្នាក់ងារទៅសមាជិក និងបញ្ជូនព័ត៌មានអំពីកាតព្វកិច្ច ទូទាត់សុទ្ធជាពហុភាគីរបស់សមាជិកនីមួយៗទៅការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនីធនាគារជាតិហៅកាត់ថា “ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនី” ដើម្បីចុះកិច្ចបញ្ជីកាទូទាត់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ។ ការតែងតាំងនិងការផ្តល់ សិទ្ធិជាភ្នាក់ងារនេះ ជាកាតព្វកិច្ចរបស់សមាជិកទាំងអស់ដែលត្រូវអនុវត្តដោយការចុះកិច្ចសន្យាដោយ ឡែកស្តីពី “ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់” រវាងសភាធាត់ទាត់ជាតិនិងសមាជិក

នីមួយៗ។ កិច្ចសន្យានេះមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ៣ “កិច្ចសន្យាស្តីពីការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជា ភ្នាក់ងារទូទាត់”។

១.៥- កិច្ចសន្យាសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ

កិច្ចសន្យាសេវារវាងសភាធាត់ទាត់ជាតិនិងសមាជិក កំណត់កម្រិតគោលដែលត្រូវសម្រេចនិង ជាក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់វាស់វែងការអនុវត្តដែលជាឧបករណ៍គ្រប់គ្រងប្រសិទ្ធភាពនៃប្រព័ន្ធ។ កិច្ចសន្យានេះ មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ៤ “កិច្ចសន្យាស្តីពីសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ” ។

១.៦- សេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ

សភាធាត់ទាត់ជាតិរួមមានប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិ (National Clearing System) និងប្រព័ន្ធ ទូទាត់រាយភ្លាមៗ (FAST System) ។ សភាធាត់ទាត់ជាតិ ផ្តល់សេវាធាត់ទាត់និងទូទាត់ដល់ សមាជិកនិងផ្តល់ព័ត៌មានអំពីកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធនៅការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនី ។ សភាធាត់ទាត់ ជាតិក៏ជាទីតាំងសម្រាប់ដោះដូរ បង្ហាញ និងទូទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់មិនមែនសាច់ប្រាក់ (មូលប្បទានបត្រ រូបិយណ័ត្តិ ការផ្ទេរឥណទាន និងបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ ប្រហែលគ្នា ។ល។) ដែលបានចេញផ្សាយ និងត្រូវទូទាត់សងទៅឲ្យធនាគារសមាជិកតាមតម្លៃចារឹក និងជាកន្លែងរក្សាកំណត់ត្រាអេឡិចត្រូនិកនៃការទូទាត់ឧបករណ៍ទាំងនេះ។ ឥណទេយ្យសុទ្ធពហុភាគី អន្តរធនាគារត្រូវបានទូទាត់តាមរយៈគណនីទូទាត់របស់សមាជិកជាប្រាក់រៀល និងជាប្រាក់ដុល្លារ អាមេរិក ។

សភាធាត់ទាត់ជាតិ ផ្តល់សេវាធាត់ទាត់អន្តរធនាគារសម្រាប់គ្រប់ប្រភេទនៃសារ និងឧបករណ៍ ទូទាត់សងប្រាក់អន្តរធនាគារ (មូលប្បទានបត្រ មូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ ការផ្ទេរឥណទាន ឥណទាន ផ្ទាល់ ឥណទានផ្ទាល់ដោយបង្ខំ និងឥណទានផ្ទាល់ដោយសំណើ) ។ ការដោះដូរមូលប្បទានបត្រ និងមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញជារូបវន្ត ត្រូវធ្វើឡើងនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ ឬនៅមណ្ឌលដោះដូរ មូលប្បទានបត្រសាខាធនាគារជាតិ ហៅកាត់ថា “មណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រ” ដែលជាទីតាំង សុវត្ថិភាពសម្រាប់ការដោះដូរ និងផ្តល់របាយការណ៍សម្រាប់ការផ្ទៀងផ្ទាត់ឧបករណ៍ទាំងនេះ។

ដំណើរការធាត់ទាត់ ត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្អែកលើអេឡិចត្រូនិកអ៊ិនតឺណិតដែលបានទទួលពី សមាជិកអ៊ិនតឺណិត និងអេឡិចត្រូនិកអោតភ្នាក់របស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ ។ រាល់អ៊ិនតឺណិតចូលនិងអោតភ្នាក់ ចេញពីសភាធាត់ទាត់ជាតិ ត្រូវមានទម្រង់ជាអេឡិចត្រូនិក ហើយការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវធ្វើជា Batch ។

ក) ការដោះដូរមូលប្បទានបត្រជារូបវន្ត

ធនាគារជាតិ ផ្តល់ទីតាំងដែលមានសុវត្ថិភាពនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រសម្រាប់ការដោះដូរមូលប្បទានបត្រ និងឯកសាររូបវន្តផ្សេងៗទៀត។ បញ្ជីឈ្មោះមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រដែលមានបច្ចុប្បន្ននេះ មាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៣ “បញ្ជីឈ្មោះមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រ”។

ខ) ការដោះដូរទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិក

ការដោះដូរទិន្នន័យ និងឯកសារផ្សេងៗទៀតជាអេឡិចត្រូនិករួមទាំងការផ្គត់ផ្គង់ទូទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ទាំងអស់នឹងធ្វើឡើងជាលក្ខណៈមជ្ឈការ និងប្រព្រឹត្តិទៅនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិដែលមានទីតាំងនៅស្នាក់ការកណ្តាលធនាគារជាតិ ។

គ) ការគ្រប់គ្រងការដោះដូរមូលប្បទានបត្រជារូបវន្តនិងទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិក

ធនាគារជាតិ តែងតាំងអ្នកដឹកនាំការផ្គត់ផ្គង់នៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ ដែលមានភារៈទទួលខុសត្រូវលើប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃរួមមាន ការដោះដូរមូលប្បទានបត្រជារូបវន្ត និងសារទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកជាលក្ខណៈមជ្ឈការនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ។ ទន្ទឹមនោះ ធនាគារជាតិ តែងតាំងអ្នកដឹកនាំមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រនៅតាមមណ្ឌលនីមួយៗ ដែលមានភារៈដឹកនាំដំណើរការដោះដូរ មូលប្បទានបត្រជារូបវន្តរវាងសមាជិក ។

ឃ) ការដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចេកទេស (Help Desk)

សភាធាត់ទាត់ជាតិ ផ្តល់សេវាក្នុងការដោះស្រាយបញ្ហាបច្ចេកទេសផ្សេងៗដល់សមាជិកដើម្បីដោះស្រាយបញ្ហាប្រព័ន្ធ ប្រតិបត្តិការ និងឆ្លើយតបនឹងចម្ងល់ផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធគោលនយោបាយជាដើម ។ ចំពោះរាល់បញ្ហាដែលកើតឡើងសមាជិកអាចចុះចូលក្នុងប្រព័ន្ធ Help Desk ឬតាមរយៈទូរស័ព្ទលេខ ០២៣ ៧២២ ១៦៦ / ០២៣ ៧២៤ ៨៦៦ មកសភាធាត់ទាត់ជាតិ។

ង) ការដោះស្រាយវិវាទ

រាល់វិវាទពាក់ព័ន្ធ ត្រូវដាក់ជូនទៅប្រធានសភាធាត់ទាត់ជាតិដែលតែងតាំងដោយធនាគារជាតិដើម្បីដោះស្រាយ ។ ប្រធានត្រូវធ្វើសេចក្តីសម្រេចដោយឈរលើប្រយោជន៍រួមនៃភាគីទាំងអស់ ហើយបន្ទាប់ពីបានពិភាក្សាល្អិតល្អន់ជាមួយភាគីពាក់ព័ន្ធ សេចក្តីសម្រេចរបស់ប្រធានត្រូវចាត់ទុកជាការសម្រេចចុងក្រោយ ។ ក្នុងករណីភាគីពាក់ព័ន្ធមិនទទួលយកដំណោះស្រាយរបស់ប្រធាន ការដោះស្រាយវិវាទត្រូវធ្វើឡើងដោយផ្ទាល់រវាងភាគីនោះ ។

ក្នុងករណីមានកំហុសឆ្គងដោយមូលហេតុ សមាជិកបញ្ជូនបានបញ្ចូលនិងបញ្ជូនព័ត៌មាន អំពី ការផ្ទេរឥណទានរបស់អ្នកទទួលបានមកសភាជាត់ទាត់ជាតិខុសនោះ ជាបន្ទុករបស់សមាជិក បញ្ជូន។ សមាជិកបញ្ជូននិងសមាជិកទទួល ត្រូវសហការដោះស្រាយបញ្ហាដែលកើតឡើង និងត្រូវ រាយការណ៍ជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីបញ្ហា និងដំណោះស្រាយមកសភាជាត់ទាត់ជាតិ ដើម្បីទប់ស្កាត់នូវ ការខាតបង់ប្រយោជន៍រួមគ្នា។

ច) ប្រព័ន្ធសង្គ្រោះទិន្នន័យ

សភាជាត់ទាត់ជាតិ ផ្តល់ប្រព័ន្ធសង្គ្រោះទិន្នន័យពេញលេញ ដែលបានបំពាក់នៅស្នាក់ការ កណ្តាលនៃធនាគារជាតិ និងនៅមណ្ឌលសង្គ្រោះរបស់ខ្លួន។ ប្រព័ន្ធសង្គ្រោះទិន្នន័យនៅស្នាក់ការ កណ្តាលមានសមត្ថភាពបច្ចេកទេសផ្ទាល់ខ្លួន អាចធននឹងគ្រោះមហន្តរាយជាអតិបរមាដែលអាចធានា ការស្រោចស្រង់ទិន្នន័យបានភ្លាមៗដោយស្វ័យប្រវត្តិក្នុងនោះរួមមាន ការចម្លងមកវិញនូវឃ្លាំងទិន្នន័យ (Database Replication) បណ្តាញទូរគមនាគមន៍បម្រុងហាដវែរស្ទួន (Hardware Redundancy) និងកំណត់ត្រាព័ត៌មានសម្រាប់ធ្វើសវនកម្មលើប្រតិបត្តិការទាំងអស់។

មណ្ឌលសង្គ្រោះទិន្នន័យមានពីរកន្លែង នៅសាខាធនាគារជាតិក្រុងភ្នំពេញ និងសាខាខេត្ត កំពង់ចាមដែលរក្សា និងផ្តល់ការចម្លងមកវិញនូវសូហ្វ្វែរនិងទិន្នន័យសម្រាប់ការដាក់ទាត់និងទូទាត់ ចាំបាច់ដើម្បីឱ្យសភាជាត់ទាត់ជាតិដំណើរការពេញលេញឡើងវិញនៅថ្ងៃនោះ បន្ទាប់ពីមានគ្រោះ មហន្តរាយណាមួយនៅសភាជាត់ទាត់ជាតិ ។

ឆ) Back-Up Bureau Services

សភាជាត់ទាត់ជាតិនឹងផ្តល់ការជួយសម្រួលភ្លាមៗនៅនឹងកន្លែងជា Back-Up Bureau Services នៅសភាជាត់ទាត់ជាតិចំពោះសមាជិកណាដែលមិនអាចបញ្ជូនទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិកមក សភាជាត់ទាត់ជាតិបានដោយសារមូលហេតុផ្នែកប្រតិបត្តិការ។

ការជួយសម្រួលនេះផ្អែកលើការប្រើប្រាស់ Shared Client Module ។ សមាជិកដែល ត្រូវការការជួយសម្រួលនេះ ត្រូវគោរពតាម Sign-On ស្តង់ដារនិងលក្ខខណ្ឌសុវត្ថិភាព ។ ការបញ្ជូន និងផ្ទេរអ៊ីនតឺណិត/អេតឺណិត គឺជាការទទួលខុសត្រូវផ្ទាល់របស់អ្នកប្រើប្រាស់សេវា ។

ការបញ្ជូនអ៊ីនតឺណិត ការបង្ហាញ ការដោះដូរ និងការបញ្ជូនអេតឺណិតនៃឧបករណ៍រូបវន្តមិន មែនជាផ្នែកមួយនៃប្រតិបត្តិការ ឬការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាជាត់ទាត់ជាតិទេ ។ ការផ្ទេរមូលនិធិ ឬ ការជួញដូរទ្រព្យសកម្មហិរញ្ញវត្ថុផ្សេងទៀត ត្រូវធ្វើដោយផ្ទាល់រវាងសមាជិកផ្ទាល់និងធនាគារជាតិ ។

១.៧- រូបិយប័ណ្ណ

ក) ការផ្គត់ផ្គង់ និងទូទាត់ជាប្រាក់រៀលនិងប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក

យោងប្រកាសស្តីពី “សភាផ្គត់ផ្គង់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាដុល្លារអាមេរិក” និងប្រកាសស្តីពី “សភាផ្គត់ផ្គង់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាប្រាក់រៀល” (លេខ៨៥០០-១៥០ ប្រ.ក^១ និង៨.៥០០-១៧០ ប្រ.ក^២) សភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិធ្វើការផ្គត់ផ្គង់និងគណនាកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធពហុភាគីសម្រាប់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ដែលចារឹកជាប្រាក់រៀល (KHR) ឬជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក (USD) ដោយឡែកពីគ្នា ។

ចំពោះការផ្ទេរឥណទានតាមប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ធ្វើឡើងតែជាប្រាក់រៀលប៉ុណ្ណោះ ហើយក្នុងមួយប្រតិបត្តិការមានទឹកប្រាក់ខ្ពស់បំផុត៤០លានរៀល។

សភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិ ធ្វើការផ្គត់ផ្គង់និងរៀបចំរបាយការណ៍ទូទាត់ដែលពាក់ព័ន្ធនៅតាមរូបិយប័ណ្ណនីមួយៗដោយមិនប្តូររូបិយប័ណ្ណដោយស្វ័យប្រវត្តិ ឬចុះឥណទានពីរូបិយប័ណ្ណមួយទៅរូបិយប័ណ្ណមួយទៀតឡើយ។ សមាជិកទាំងអស់ត្រូវបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់ជារូបិយប័ណ្ណដែលពាក់ព័ន្ធដោយអនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសារអំពីលក្ខណៈសម្បត្តិប្រតិបត្តិការនិងការគ្រប់គ្រងគណនីទូទាត់ដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា និងដូចមានចែងក្នុងប្រកាសលេខ៨.៩-០៦-២៤០ ប្រ.ក ចុះថ្ងៃទី១៣ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០៦ ស្តីពី “ប្រតិបត្តិការនៃគណនីទូទាត់” ។

ខ) ការបញ្ជូនអ៊ីនតឺណេត/អោតភ្នាក់ពាក់ព័ន្ធនឹងរូបិយប័ណ្ណ

សមាជិកអាចបញ្ជូនអ៊ីនតឺណេតឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ប្រភេទដូចគ្នាដែលចារឹកជាប្រាក់រៀលនិងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកនៅក្នុងហ្វាលតែមួយទៅសភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិ។ ឧទាហរណ៍មូលប្បទានបត្រទាំងអស់ជាប្រាក់រៀល និងជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិកអាចដាក់គូបសរុបនៅក្នុងហ្វាលអ៊ីនតឺណេត ឬអោតភ្នាក់ពាក់ព័ន្ធតែមួយ ។

ប៉ុន្តែឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានប្រភេទខុសគ្នាត្រូវដាក់ដោយឡែកពីគ្នាទៅតាមប្រភេទចំពោះរាល់ការបញ្ជូន និងការដោះដូររវាងសភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិនិងសមាជិក ។ ឧទាហរណ៍ទិន្នន័យមូលប្បទានបត្រមិនត្រូវដាក់បញ្ចូលជាមួយទិន្នន័យបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់ជាអេឡិចត្រូនិកនៅក្នុងហ្វាលតែមួយឡើយ ។

^១ប្រកាសលេខ៨៥០០-១៥០ប្រ.ក ស្តីពីសភាផ្គត់ផ្គង់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាដុល្លារអាមេរិក
^២ប្រកាសលេខ៨៥០០-១៧០ប្រ.ក ស្តីពីសភាផ្គត់ផ្គង់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាប្រាក់រៀល

២- សមាជិកភាព

២.១- លក្ខណៈសម្បត្តិជាសមាជិក

គ្រឹះស្ថានធនាគារនិងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ (ស្នាក់ការកណ្តាល និងសាខា នៅតាមបណ្តាខេត្ត) ដែលមានបំណងធ្វើជាសមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិត្រូវមានលក្ខណៈសមស្រប ក្នុងការចេញផ្សាយឧបករណ៍ទូទាត់ និងត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំចូលជាសមាជិក (ដូចមានចែងនៅក្នុង ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ “ពាក្យស្នើសុំចូលជាសមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិ” នៅធនាគារជាតិ។ ប្រសិនបើមាន លក្ខណៈសម្បត្តិគ្រប់គ្រាន់ និងបន្ទាប់ពីបានទទួលការអនុញ្ញាតពីធនាគារជាតិ គ្រឹះស្ថានធនាគារនិង គ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើនោះនឹងត្រូវបានបញ្ចូលឈ្មោះជាសមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិ។

គ្រឹះស្ថានធនាគារជាសមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិមានសិទ្ធិជាសមាជិកប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ផង និងជាសមាជិកប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិផង ។

ដោយឡែកគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើជាសមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិដែល មានសិទ្ធិប្រើប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗប៉ុណ្ណោះ ។

២.២- ការចូលជាសមាជិក

សមាជិកភាពមានពីរប្រភេទ គឺសមាជិកផ្ទាល់ និងសមាជិកមិនផ្ទាល់ ។

ក) សមាជិកផ្ទាល់

សមាជិកផ្ទាល់សំដៅលើគ្រឹះស្ថានធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ ដែលធ្វើប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់អន្តរធនាគារ និងបំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់តាមរយៈសភាធាត់ទាត់ជាតិ ដោយប្រើគណនីទូទាត់របស់ខ្លួននៅធនាគារជាតិ ។

សមាជិកផ្ទាល់ត្រូវមាន ៖

- គណនីទូទាត់នៅធនាគារជាតិ
- កិច្ចសន្យាផ្តល់ឥណទានវិបារូបន៍ពីធនាគារជាតិ
- ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធគ្រប់គ្រាន់ជាស្រេច ស្របតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេសប្រតិបត្តិការ ដែលកំណត់ដោយសភាធាត់ទាត់ជាតិសម្រាប់ភ្ជាប់មកប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិនិង/ឬប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ
- បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចដែលមានចែងនៅក្នុងច្បាប់និងបទប្បញ្ញត្តិផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹង ការប្រើសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

ខ) សមាជិកមិនផ្ទាល់

សមាជិកមិនផ្ទាល់សំដៅលើគ្រឹះស្ថានធនាគារដែលអាចផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់មូលប្បទានបត្រ និងបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើដែលអាច ផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់បញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិករបស់ខ្លួនតាមរយៈសមាជិកផ្ទាល់ ដែលខ្លួនបាន ជ្រើសរើសដោយត្រូវមានការយល់ព្រមជាលាយលក្ខណ៍អក្សរជាមុនពីធនាគារជាតិ។ សមាជិកមិនផ្ទាល់ ត្រូវមានកិច្ចសន្យាជាមួយសមាជិកផ្ទាល់ដែលទទួលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់កាតព្វកិច្ចជំនួសខ្លួន ហើយមិនតម្រូវឱ្យមានគណនីទូទាត់នៅធនាគារជាតិព្រមទាំងហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធសម្រាប់ភ្ជាប់មក ប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ជាតិ និង/ឬប្រព័ន្ធទូទាត់វាយតម្លៃឡើយ ។

សមាជិកផ្ទាល់ដែលមានបំណងទទួលធ្វើការផ្គត់ផ្គង់ និងទូទាត់កាតព្វកិច្ចជំនួសសមាជិក មិនផ្ទាល់ក្នុងប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ជាតិ និង/ឬប្រព័ន្ធទូទាត់វាយតម្លៃ ត្រូវដាក់ពាក្យស្នើសុំការយល់ព្រមពី ធនាគារជាតិនូវសម្ព័ន្ធភាពរបស់ខ្លួនជាមួយសមាជិកមិនផ្ទាល់ ។ ពាក្យស្នើសុំត្រូវភ្ជាប់មកជាមួយនូវ ការធានាការផ្គត់ផ្គង់និងទូទាត់កាតព្វកិច្ចជំនួសសមាជិកមិនផ្ទាល់ និងកិច្ចសន្យារវាងធនាគារខ្លួន ជាមួយសមាជិកមិនផ្ទាល់ផងដែរ ។

គ) ការប្តូរសមាជិកភាព

សមាជិកអាចប្តូរប្រភេទសមាជិកភាពរបស់ខ្លួនពីសមាជិកផ្ទាល់ទៅជាសមាជិកមិនផ្ទាល់ ឬពីសមាជិកមិនផ្ទាល់ទៅជាសមាជិកផ្ទាល់នៅពេលណាក៏បានដោយត្រូវស្នើសុំជាលាយលក្ខណ៍អក្សរ យ៉ាងតិច១ខែមុនមកធនាគារជាតិ (សភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិ) ។

២.៣- ការបញ្ឈប់ជាសមាជិកភាព

ក) សមាជិកអាចលាឈប់ដោយស្ម័គ្រចិត្តពីសភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិដោយត្រូវជូនដំណឹងជា លាយលក្ខណ៍អក្សរយ៉ាងតិច១ខែមុនដោយមានការយល់ព្រមពីធនាគារជាតិ ។

ខ) សមាជិកអាចត្រូវបានបញ្ឈប់ អនុលោមតាមលក្ខខណ្ឌដូចតទៅ ៖

- គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើដែលត្រូវធនាគារជាតិ ដកហូតអាជ្ញាប័ណ្ណ
- សមាជិកទាំងឡាយណាដែលបង្កឱ្យមានការផ្គត់ផ្គង់ឡើងវិញ (Unwinding) ចំនួន២ដង (អនុវត្តចំពោះតែសមាជិកប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ជាតិ) ។

គ្រឹះស្ថានធនាគារ និងគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើដែលត្រូវបានបញ្ឈប់ឬលាយបំបាត់
ជាសមាជិកសភាធាត់ទាត់ជាតិ ត្រូវដោះស្រាយជាមួយសមាជិកពាក់ព័ន្ធនូវរាល់កាតព្វកិច្ចទូទាត់ដែល
នៅសេសសល់ ។

២.៤- ការត្រៀមលក្ខណៈ និងការបំពាក់ប្រព័ន្ធសម្រាប់សមាជិក

ក) កាតព្វកិច្ចគោរពតាមបច្ចេកទេស និងប្រតិបត្តិការ

សមាជិកអាចបង្កើតប្រព័ន្ធ "Client Module" ដោយខ្លួនឯងដែលមានលក្ខណៈប្រហាក់ប្រហែល
នឹងប្រព័ន្ធ "Client Module" ដែលផ្តល់ដោយសភាធាត់ទាត់ជាតិ។ ការបង្កើតប្រព័ន្ធ "Client Module"
ដោយខ្លួនឯងនេះត្រូវតែគោរពតាមលក្ខណៈសុវត្ថិភាពនិងមុខងារចាំបាច់ និងដំណើរការតាមស្តង់ដារ
បច្ចេកទេសនៃប្រព័ន្ធ Client Module របស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ ។ ក្រៅពីលក្ខណៈពិសេសផ្នែក
បច្ចេកទេស និងមុខងារទាំងនេះសមាជិកនីមួយៗត្រូវបញ្ជាក់ថា ប្រព័ន្ធ "Client Module" ដែលខ្លួន
បានប្រើទោះជាផ្តល់ឱ្យដោយសភាធាត់ទាត់ជាតិ ឬប្រភពផ្សេងក៏ដោយត្រូវរៀបចំ ដូចតទៅ ៖

- បានតម្លើងនិងអនុវត្តយ៉ាងត្រឹមត្រូវ
- អាចបញ្ជូននិងទទួលហ្វាល់និងសារនានាដោយជោគជ័យ
- អាចបង្កើតនិង/ឬចម្លងហ្វាល់សម្រាប់បញ្ជូនទៅប្រព័ន្ធ និងកន្លែងរក្សាទុកព័ត៌មាន
ផ្សេងៗទៀតដែលស្ថិតនៅទីតាំងធ្វើប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិក
- ធ្វើសមាហរណកម្មជាមួយប្រព័ន្ធចម្លងទុកទិន្នន័យរបស់សមាជិក និង
សភាធាត់ទាត់ជាតិ
- អាចទទួលបង្ហាញ និងរក្សាទុកនូវគ្រប់របាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធ
- អាចចូលប្រើប្រព័ន្ធនិងមើលព័ត៌មានពាក់ព័ន្ធរបស់សមាជិកនីមួយៗ និងព័ត៌មាន
ទូទៅដែលមាននៅលើគេហទំព័រសភាធាត់ទាត់ជាតិ
- បានបញ្ចប់ការធ្វើតេស្តដោយជោគជ័យនិងមានលិខិតបញ្ជាក់ (Sign-off Letter) ។

ចំពោះប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗសមាជិកត្រូវមានប្រព័ន្ធធនាគារស្នូល (Core Banking)
ដែលអាចបញ្ជូន និងទទួលហ្វាល់ និងសារនានាដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

ខ) ការធ្វើតេស្តលើការគោរពតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសនិងប្រតិបត្តិការ

ការធ្វើតេស្តតាមលក្ខណៈស្តង់ដារនិងពេលវេលានៃការធ្វើតេស្តរួមគ្នារវាងសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកត្រូវកំណត់ដោយសភាធាត់ទាត់ជាតិ ដើម្បីធានាថាទីតាំងប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិកនីមួយៗ មានដូចតទៅ៖

- ប្រព័ន្ធ Client Module (ឬ កម្មវិធីប្រហាក់ប្រហែល) ស្របតាមការតម្រូវលើផ្នែកមុខងារ និងបច្ចេកទេសរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ ។
- បានទទួលការបណ្តុះបណ្តាលគ្រប់គ្រាន់និងបានចូលរួមការធ្វើតេស្ត ដើម្បីធានាថា ប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិកដែលត្រូវបានចាត់តាំងមានសមត្ថភាព និងអាចទុកចិត្តបានក្នុងការប្រើប្រាស់ ប្រព័ន្ធ ។
- មានសមត្ថភាពដំណើរការប្រព័ន្ធក្នុងពេលធ្វើតេស្តនៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

គ) ការបញ្ជាក់ជូនសមាជិកនិងការត្រៀមខ្លួនដំណើរការ

បន្ទាប់ពីការបញ្ចប់ដោយជោគជ័យនូវការធ្វើតេស្តប្រព័ន្ធដែលបានកំណត់ សភាធាត់ទាត់ជាតិ នឹងចេញលិខិតបញ្ជាក់អំពីការត្រៀមខ្លួនដំណើរការជូនសមាជិក ។ បន្ទាប់ពីការចេញលិខិតបញ្ជាក់នេះ ទិន្នន័យពាក់ព័ន្ធនឹងត្រូវបានបញ្ចូលទៅក្នុងប្រព័ន្ធដំណើរការរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិដើម្បីឱ្យសមាជិក ប្រើប្រាស់បាន ។

ប្រសិនបើសមាជិកមិនទាន់បានទទួលលិខិតបញ្ជាក់ពីធនាគារជាតិទេ សភាធាត់ទាត់ជាតិនឹង មិនទាន់ចុះបញ្ជីប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិកក្នុងប្រព័ន្ធប្រតិបត្តិការរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិឡើយ ។ សភាធាត់ទាត់ជាតិនឹងចេញលិខិតបញ្ជាក់ថា៖

- **ការតម្លើង៖** សមាជិកបានតម្លើងគ្រប់សមាសធាតុបច្ចេកទេសដែលពាក់ព័ន្ធនឹង ប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិនិង/ឬ ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ
- **ការធ្វើតេស្ត៖** សមាជិកបានធ្វើតេស្តពេញលេញលើហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធរបស់ខ្លួន និងប្រព័ន្ធ Client Module និង
- **ការទទួលយក៖** សមាជិកបានទទួលនិងឯកភាពលើការអនុវត្តតាម វិធាននិងនីតិវិធី របស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ។

ក្នុងករណីមិនបានបំពេញតាមការតម្រូវខាងលើ សមាជិកអាចនឹងត្រូវពន្យារការចូលរួម ធាត់ទាត់រហូតទាល់តែសមាជិកនោះបានបង្ហាញដោយសមស្របនូវសមត្ថភាព និងការប្រតិបត្តិតាម។

២.៥- ការចុះឈ្មោះជាសមាជិកនិងការគាំទ្ររបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ

សភាធាត់ទាត់ជាតិនឹងពិនិត្យថា សមាជិកដាក់ពាក្យសុំបានបំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចរួមមាន ៖

ក) ការចុះឈ្មោះ

បញ្ចូលឈ្មោះសមាជិកជាអ្នកចូលរួមពេញសិទ្ធិទៅតាមទីតាំង (ស្នាក់ការកណ្តាលនិងសាខា) និងសិទ្ធិក្នុងការបញ្ជូនអ៊ិនតឺណែត និងទទួលបានអាត់ភ្នាក់ពីសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

ខ) លេខកូដសុវត្ថិភាពនិងកូនសោសម្ងាត់ (Password and E-token)

ផ្តល់លេខកូដសុវត្ថិភាពនិងកូនសោសម្ងាត់ដើម្បីឱ្យសមាជិកអាចចូលរួមប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិ និង/ឬ ប្រព័ន្ធទូទាត់វាយភ្លាមៗ ។

គ) ភ្នាក់ងារទូទាត់

សមាជិកត្រូវចុះហត្ថលេខាលើកិច្ចសន្យា “ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់” ។

ឃ) វិធាននិងនីតិវិធី

សមាជិកត្រូវចុះហត្ថលេខាទទួលយក “វិធាននិងនីតិវិធី” ជាមួយសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

ង) កិច្ចសន្យាសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ

សមាជិកត្រូវចុះហត្ថលេខាលើ “កិច្ចសន្យាសេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ” ។

ច) សេចក្តីជូនដំណឹង និងរបាយការណ៍

សមាជិកអាចទទួលបានសេចក្តីជូនដំណឹង និងរបាយការណ៍ផ្សេងៗរបស់ខ្លួនផ្ទាល់ដែលមាននៅលើគេហទំព័រសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

៣- តួនាទី និងករណីទទួលខុសត្រូវ

៣.១- ការគ្រប់គ្រងសភាធាត់ទាត់ជាតិ

សភាធាត់ទាត់ជាតិដឹកនាំដោយប្រធានដែលតែងតាំងដោយធនាគារជាតិដើម្បីទទួលបន្ទុកលើប្រតិបត្តិការធាត់ទាត់ប្រចាំថ្ងៃ ដូចមានចែងក្នុងប្រការ៦នៃប្រកាសស្តីពី “សភាធាត់ទាត់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាប្រាក់រៀល” (៣៥០០-១៧០ប្រ.ក) និងប្រការ៦នៃប្រកាសស្តីពី “សភាធាត់ទាត់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាដុល្លារអាមេរិក” (៣៥០០-១៥០ប្រ.ក)។

ប្រធានសភាធាត់ទាត់ជាតិអាចប្រគល់ភារកិច្ចប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃជូនមន្ត្រីការិយាល័យសភាធាត់ទាត់ដើម្បីទទួលបន្ទុក៖

- ជាអ្នកដឹកនាំនិងគ្រប់គ្រងការធាត់ទាត់និងទូទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់

- ជាមន្ត្រីទំនាក់ទំនងចំពោះរាល់បញ្ហាវិវាទឬចម្ងល់ផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃ ។

នាយកសាខាធនាគារជាតិដែលមានមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រជាអ្នកដឹកនាំនិងជួយសម្របសម្រួលការដោះដូរឧបករណ៍ទូទាត់ជារូបវន្តជាមួយសមាជិកនានា ។

ប្រធានសភាធាត់ទាត់ជាតិអាចជាប្រធានគណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិការ ។

៣.២- គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិការសភាធាត់ទាត់ជាតិ

ក) រចនាសម្ព័ន្ធ

គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិការសភាធាត់ទាត់ជាតិមានប្រធាន និងអនុប្រធានដែលត្រូវបានជ្រើសរើសជារៀងរាល់ឆ្នាំដោយសមាជិក និងតែងតាំងដោយធនាគារជាតិ ។ សមាជិកទាំងអស់របស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ ជាសមាជិករបស់គណៈកម្មាធិការនេះ ។

គណៈកម្មាធិការនេះត្រូវជួបប្រជុំរៀងរាល់ត្រីមាស ។ ការប្រជុំបន្ថែមអាចធ្វើឡើងតាមការអញ្ជើញរបស់ប្រធាន ឬតាមសំណូមពរជាលាយលក្ខណ៍អក្សររបស់សមាជិកពីររូបយ៉ាងតិចដោយត្រូវបញ្ជាក់ឱ្យបានច្បាស់លាស់នូវកម្មវត្ថុដែលត្រូវពិភាក្សា។

ខ) មុខងារ ភារកិច្ច និងការទទួលខុសត្រូវ

គណៈកម្មាធិការប្រតិបត្តិការមានមុខងារដូចតទៅ៖

- ផ្តល់យោបល់ដើម្បីលើកកម្ពស់គុណភាពប្រតិបត្តិការធាត់ទាត់និងប្រសិទ្ធភាពនៃការទូទាត់
- ពង្រឹងសណ្តាប់ធ្នាប់ និងវិន័យរបស់សមាជិក
- អនុវត្តឱ្យបានប្រសើរនូវភារកិច្ចដែលកំណត់ដោយធនាគារជាតិ ។

៣.៣- ភារកិច្ចរបស់សភាធាត់ទាត់ជាតិ

សភាធាត់ទាត់ជាតិមានភារកិច្ចដូចតទៅ ៖

- ក) ដំណើរការប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិនិងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ
- ខ) ផ្តល់ទឹកនៃសម្រាប់ដោះដូរមូលប្បទានបត្ររូបវន្តនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៣ “បញ្ជីឈ្មោះមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រ”
- គ) ផ្តល់ព័ត៌មាននិងមធ្យោបាយទំនាក់ទំនងដើម្បីទទួលនិងបញ្ជូនទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិកពាក់ព័ន្ធនឹងឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ និងព័ត៌មានផ្សេងៗទៀតរួមទាំង តារាងព័ត៌មានសន្ទនីយភាព

ឃ) រៀបចំនិងបញ្ជូនអោតភូតជាអេឡិចត្រូនិកតាមទម្រង់ស្តង់ដាររបស់ធនាគារជាតិជូនសមាជិក

ង) រៀបចំ និងបោះពុម្ពតារាង Check Output ដើម្បីឱ្យសមាជិកនីមួយៗអាចពិនិត្យផ្ទៀងផ្ទាត់ការប្រគល់ទទួលមូលប្បទានបត្រប្រវត្តិជាមួយទិន្នន័យជាអេឡិចត្រូនិក

ច) បញ្ជូនប៊ូស៊ីសិនទូទាត់ដែលបានគណនាទៅសមាជិក និងការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនី

ឆ) បង្កើត ថែរក្សា និងធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មគេហទំព័រសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ និងប្រព័ន្ធ Client Module ព្រមទាំងមុខងារពាក់ព័ន្ធដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១៤ “ហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធនិងសុវត្ថិភាពនៃប្រព័ន្ធផ្តាច់ទាត់” ។

៣.៤- តួនាទីរបស់ធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

ធនាគារជាតិជាប្រតិបត្តិករប្រព័ន្ធផ្តាច់ទាត់ជាតិនិងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗផង និងជាសមាជិកសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិផង ។ ក្នុងនាមជាសមាជិកសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិធនាគារជាតិមានសិទ្ធិដូចតទៅ៖

- ទទួលសេវា និងប្រយោជន៍ដូចសមាជិកដទៃទៀតដែរ
- ធានាការទូទាត់របស់សមាជិកមិនផ្ទាល់របស់ខ្លួន
- បំពេញរាល់កាតព្វកិច្ចនិងគោរពតាមវិធាននិងនីតិវិធីរបស់សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ ។

កាតព្វកិច្ចទូទាត់របស់ធនាគារជាតិមិនមែនជាការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិឡើយ ។

៣.៥- ការទទួលខុសត្រូវរបស់សមាជិក

សមាជិកទាំងអស់ព្រមព្រៀងអនុវត្តនិងគោរពតាមវិធាននិងនីតិវិធីសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ។ សមាជិកនីមួយៗ ទទួលខុសត្រូវចំពោះការបញ្ជូនអ៊ីនតឺណេត ការទទួលអោតភូត ការចុះតំណទានគណនីអតិថិជននិងការជូនដំណឹង និងរបាយការណ៍ពាក់ព័ន្ធនានាដូចតទៅ៖

៣.៥.១ ប្រព័ន្ធផ្តាច់ទាត់ជាតិ

ក) ការរៀបចំអ៊ីនតឺណេត និងអេឡិចត្រូនិកហ្វាល

- រៀបចំឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្ត និងអេឡិចត្រូនិកហ្វាលសម្រាប់អ៊ីនតឺណេត
- បញ្ជូនអ៊ីនតឺណេតហ្វាលដែលបានរៀបចំទៅសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ
- បង្ហាញឧបករណ៍ទូទាត់រូបវន្តតាមរយៈតំណាង ឬភ្នាក់ងារប្រតិបត្តិសម្រាប់

ដោះដូរនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រតាមពេលវេលាដែលបានកំណត់ ។

ខ) ការទទួលអោតភូត និងអេឡិចត្រូនិកហ្វាល

- ទទួលឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្តដែលបានដោះដូរនៅមណ្ឌលដោះដូរ

មូលប្បទានបត្រ

- ទទួលបានសេវាផ្គត់ផ្គង់ជាតិស្រូវតាមរយៈ Check Output និងអេឡិចត្រូនិកអោតភ្នកតាមរយៈតំណាង ឬភ្នាក់ងារប្រតិប្រតិ។

គ) ការចុះឥណទានគណនីអតិថិជន និងការជូនដំណឹង

- ចុះឥណទានគណនីអ្នកទទួលបានផលក្នុងថ្ងៃប្រសិទ្ធភាព
- ជូនដំណឹងទៅអ្នកទទួលបានផលអំពីមូលនិធិដែលទទួលបាននិងអាចប្រើប្រាស់បាន ។

ឃ) ការផ្តល់សិទ្ធិទូទាត់

សមាជិកផ្តល់សិទ្ធិផ្តល់សេវាផ្គត់ផ្គង់ជាតិក្នុងការចុះឥណទាន និងឥណទានគណនីទូទាត់របស់ខ្លួនដោយផ្អែកលើលទ្ធផលផ្តល់ផ្គត់ផ្គង់។

ង) ការធានាសន្ទនីយភាពសម្រាប់ការទូទាត់

សមាជិកផ្តល់ត្រូវត្រៀមសន្ទនីយភាពឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ដើម្បីធានាកាតព្វកិច្ចទូទាត់របស់ខ្លួនឯងផងនិងរបស់សមាជិកមិនផ្តល់ផង ។

ច) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្ត

ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្ត (មូលប្បទានបត្រ និងមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ) ដែលបានបង្ហាញ និងទទួលនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រត្រូវផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយអ៊ីនតឺណេត ឬអោតភ្នកតហ្វាលជាអេឡិចត្រូនិក ។

ឆ) ការចូលរួមដោះដូរមូលប្បទានបត្រនិងមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ

សមាជិកត្រូវចូលរួមក្នុងការដោះដូរមូលប្បទានបត្រ និងមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រតាមពេលវេលាកំណត់ ។

ជ) ការរក្សាទុកកំណត់ត្រានៃការទូទាត់សងប្រាក់

សម្រាប់ការធ្វើសវនកម្ម និងការស៊ើបអង្កេតច្បាប់ចម្លងនៃកំណត់ត្រាអ៊ីនតឺណេតនិងអោតភ្នកតត្រូវរក្សាទុករយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ជូនអ៊ីនតឺណេត ឬបានទទួលអោតភ្នកត ។

ឈ) ម៉ោងឈប់ទទួល (Cut-Off Time)

- ម៉ោងឈប់ទទួលអេឡិចត្រូនិកអ៊ីនតឺណេត៖ ប្រព័ន្ធផ្គត់ផ្គង់ជាតិស្រូវនឹងបដិសេធអេឡិចត្រូនិកអ៊ីនតឺណេតនៃឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់របស់សមាជិកដែលមិនបានបញ្ជូនទាន់ពេលកំណត់

ឬពេលដែលបានឯកភាព ។ ប៉ុន្តែសមាជិកនោះនៅតែត្រូវទទួលយក និងទូទាត់នូវរាល់ឧបករណ៍ ទូទាត់ទាំងនោះជារូបវន្ត និងអេឡិចត្រូនិកអោតភូតហ្វាលដែលពាក់ព័ន្ធ ។

- **ការទទួលអេឡិចត្រូនិកអោតភូតហ្វាល** ៖ ការខកខានក្នុងការទទួលយកអេឡិចត្រូនិក អោតភូតហ្វាលមិនអាចជាមូលហេតុក្នុងការបដិសេធអោតភូតហ្វាលណាមួយដែលសភាជាត់ទាត់ជាតិ បានបញ្ជូនមកឡើយ ។

- **ការបង្ហាញមូលប្បទានបត្រនិងមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ** ៖ សភាជាត់ទាត់ជាតិមិន អនុញ្ញាតឱ្យសមាជិកទទួលមូលប្បទានបត្រ និង/ឬមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញរបស់សមាជិកណាដែល មិនបានបញ្ជូនអេឡិចត្រូនិកអ៊ីនភូតហ្វាលទាន់ពេលកំណត់ឡើយ ។

៣.៥.២ ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ

ក) ការរៀបចំអ៊ីនភូត និងអេឡិចត្រូនិកហ្វាល

- រៀបចំឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់សម្រាប់អ៊ីនភូតជាអេឡិចត្រូនិកហ្វាល
- បញ្ជូនអ៊ីនភូតហ្វាលដែលបានរៀបចំទៅសភាជាត់ទាត់ជាតិ ។

ខ) ការទទួលអោតភូត និងអេឡិចត្រូនិកហ្វាល

- ទទួលអោតភូតហ្វាលជាអេឡិចត្រូនិកពីសភាជាត់ទាត់ជាតិ ។

គ) ការចុះឥណទានគណនីអតិថិជន និងការជូនដំណឹង

ធនាគារទទួលត្រូវ៖

- ចុះឥណទានគណនីអ្នកទទួលផលដោយស្វ័យប្រវត្តិក្រោយពីបានទទួលអោតភូត ហ្វាល ។ ក្នុងករណីដែលមិនអាចអនុវត្តកាតព្វកិច្ចនេះបាន សមាជិកត្រូវជូន ដំណឹងមកសភាជាត់ទាត់ជាតិជាបន្ទាន់
- ជូនដំណឹងទៅអ្នកទទួលផលអំពីមូលនិធិដែលទទួលនិងអាចប្រើប្រាស់បានភ្លាមៗ
- ជូនដំណឹងអំពីការចុះឥណទានដោយជោគជ័យមកកាន់សភាជាត់ទាត់ជាតិ ។

ឃ) ការផ្តល់សិទ្ធិទូទាត់

សមាជិកផ្តល់សិទ្ធិដល់សភាជាត់ទាត់ជាតិក្នុងការចុះឥណទាន និងឥណទានគណនីទូទាត់ របស់ខ្លួនដោយផ្អែកលើលទ្ធផលជាត់ទាត់ ។

ង) ការធានាសន្ទនីយភាពសម្រាប់ការទូទាត់

សមាជិកត្រូវត្រៀមសន្ទនីយភាពឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់ ដើម្បីធានាកាតព្វកិច្ចទូទាត់របស់ខ្លួន ឯងផង និងរបស់សមាជិកមិនផ្ទាល់ផង ។

ច) ការរក្សាទុកកំណត់ត្រានៃការទូទាត់សងប្រាក់

សម្រាប់ការធ្វើសវនកម្ម និងការស៊ើបអង្កេត ច្បាប់ចម្លងនៃកំណត់ត្រាអ៊ីនភូត និងអោតភូត ត្រូវរក្សាទុករយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំដោយគិតចាប់ពីថ្ងៃដែលបានបញ្ជូនអ៊ីនភូត ឬបានទទួលអោតភូត ។

ឆ) ម៉ោងបញ្ជូននិងទទួលអ៊ីនភូត-អោតភូត

ប្រព័ន្ធទូទាត់វាយភ្លាមៗដំណើរការ២៤ម៉ោងជារៀងរាល់ថ្ងៃ (២៤/៧) ។

- ការបញ្ជូនអេឡិចត្រូនិកអ៊ីនភូតហ្វូលៈ សមាជិកអាចបញ្ជូនអេឡិចត្រូនិកហ្វូល មកសភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិគ្រប់ពេល ។
- ការទទួលអេឡិចត្រូនិកអោតភូតហ្វូល ៖ សមាជិកត្រូវទទួលយកអេឡិចត្រូនិក អោតភូតហ្វូលគ្រប់ពេល ។ ការខកខានក្នុងការទទួលយកអេឡិចត្រូនិកអោតភូតហ្វូលមិនអាចជា មូលហេតុក្នុងការបដិសេធអោតភូតហ្វូលណាមួយដែលសភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិបានបញ្ជូនមកឡើយ ។

៣.៦- ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនី

ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនីមិនមែនជាសមាជិករបស់សភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិទេ ។ ការិយាល័យ នេះផ្តល់សេវាបើកគណនីទូទាត់ដល់សមាជិក និងមានភារកិច្ចតាមដានការចុះកិច្ចបញ្ជីការដោយ ស្វ័យប្រវត្តិរបស់សភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិនូវរាល់កាតព្វកិច្ចទូទាត់របស់សមាជិកនៅក្នុងគណនីទូទាត់ ។ ចំពោះការបើក និងការប្រើប្រាស់គណនីទូទាត់សមាជិកត្រូវចុះកិច្ចព្រមព្រៀងដោយឡែកជាមួយ ធនាគារជាតិ ។

៣.៧- ដែនកំណត់នៃការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិ

ការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិមានដែនកំណត់ដូចខាងក្រោម ៖

ក) កាតព្វកិច្ចផ្នែកហិរញ្ញវត្ថុ ៖ សភាផ្ទាល់ទាត់ជាតិទទួលខុសត្រូវតែលើដំណើរការផ្ទាល់ទាត់ ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់តែមិនទទួលខុសត្រូវលើតម្លៃដែលចារឹកលើឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ ដែលត្រូវផ្ទាល់ទាត់ឡើយ ។

ខ) វិសាលភាពនៃសេវា ៖ សភាធាតុទាត់ជាតិផ្តល់តែសេវាធាតុទាត់ប៉ុណ្ណោះ ។ ការបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតការបង្ហាញការដោះដូរ និងការទទួលបានអាត្មាភូតនៃមូលប្បទានបត្របុរេវន្តមិនមែន ជាការទទួលខុសត្រូវរបស់សភាធាតុទាត់ជាតិឡើយ។

គ) ការប្រតិបត្តិ (Operational Performance) ៖ សភាធាតុទាត់ជាតិមិនទទួលខុសត្រូវ ចំពោះរាល់ការយឺតយ៉ាវនៃការធាតុទាត់និងទូទាត់ដែលបណ្តាលមកពីសមាជិកណាមួយបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិត យឺតមកសភាធាតុទាត់ជាតិ ។ ដោយឡែក សភាធាតុទាត់ជាតិនឹងជួយដោះស្រាយបញ្ហាពាក់ព័ន្ធនឹង កិច្ចដំណើរការប្រព័ន្ធ ។

៤- ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់

ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់សម្រាប់ប្រទេសកម្ពុជាមានចែងនៅក្នុងច្បាប់ស្តីពី “ឧបករណ៍ អាចជួញដូរបាននិងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់” ។ ការបញ្ជាក់លម្អិតអំពីទម្រង់ស្តង់ដារបច្ចេកទេស នៃឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់មានចែងនៅក្នុងប្រកាសស្តីពីមូលប្បទានបត្រស្តង់ដារ និងប្រកាសស្តីពី ការដាក់ឱ្យប្រើប្រាស់ប្រាក់សម្រាប់ការផ្ទេរឥណទាននិងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៨ “ស្តង់ដារឧបករណ៍ ទូទាត់សងប្រាក់” ។

ទម្រង់ទូទៅនៃឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ដែលមិនប្រើសាច់ប្រាក់មានពីរប្រភេទ គឺមូលប្បទានបត្រ និងបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក។

៤.១- មូលប្បទានបត្រ

មូលប្បទានបត្រ ជាបញ្ហាលាយលក្ខណ៍អក្សរដោយបុគ្គលជាអ្នកចេញបញ្ហា តម្រូវឱ្យធនាគារ ទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ជាក់លាក់មួយឱ្យទៅ ឬតាមបញ្ហាបុគ្គលមួយទៀត ឬអ្នកកាន់ ។ មូលប្បទានបត្រ ត្រូវតែបានទូទាត់សងប្រាក់នៅពេលបង្ហាញ ហើយស្របតាមរាល់កាតព្វកិច្ចដែលមានចែងនៅក្នុង ច្បាប់ស្តីពីឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់ ។

សភាធាតុទាត់ជាតិនឹងប្រើទិន្នន័យមូលប្បទានបត្រជាអេឡិចត្រូនិកដែលបញ្ជូនដោយសមាជិក ដើម្បីជូនដំណឹងអំពីមូលប្បទានបត្រដែលត្រូវបង្ហាញទៅធនាគារទូទាត់សង ។ ទិន្នន័យនេះក៏ត្រូវបាន ប្រើផងដែរ ដើម្បីគណនាប៉ូស៊ីសិនទូទាត់បណ្តោះអាសន្នប៉ូស៊ីសិនទូទាត់បង្ករ និងប៉ូស៊ីសិនទូទាត់សុទ្ធ ចុងក្រោយដែលកើតឡើងពីការដោះដូរមូលប្បទានបត្រ ។

ការដោះដូរមូលប្បទានបត្របុរេវន្តនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រត្រូវបានធ្វើឡើងដោយការ ផ្ទៀងផ្ទាត់ជាមួយនឹងអ៊ិនតឺណិតហ្វាយល និងអាត្មាភូតហ្វាយលជាអេឡិចត្រូនិកនៃមូលប្បទានបត្រនោះ ។

៤.២- បញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក (Electronic Payment Orders)

បញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកសំដៅដល់ការបញ្ជាទៅធនាគារឱ្យធ្វើការសងប្រាក់ ឬ ទារប្រាក់មួយចំនួនចេញពីគណនីដែលបានចង្អុលបង្ហាញឱ្យទៅឬសម្រាប់អ្នកទទួលប្រាក់ ឬឱ្យទៅ ឬ សម្រាប់គណនីរបស់អ្នកទទួលប្រាក់ និងរួមទាំងការកែប្រែណាមួយនៅលើបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់ អេឡិចត្រូនិកផងដែរ ។ បញ្ជានោះអាចមានកំណត់ថ្ងៃប្រសិទ្ធភាព ប៉ុន្តែមិនត្រូវស្ថិតនៅក្រោម លក្ខខណ្ឌណាមួយក្រៅពីអ្វីដែលធនាគារផ្តើមប្រតិបត្តិការបានព្រមព្រៀងអនុវត្តឡើយ ។

ការទូទាត់សងប្រាក់ជាអេឡិចត្រូនិក មានទម្រង់ជាបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់ដែលអនុញ្ញាត ឱ្យការទូទាត់សងប្រាក់អាចធ្វើឡើងដោយការចុះឥណទានគណនីរបស់អ្នកផ្តើមប្រតិបត្តិការ និងចុះ ឥណទានគណនីរបស់អ្នកទទួលផល (Beneficiary) ។

បញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកមាន ការផ្ទេរឥណទាន ឥណទានផ្ទាល់ និងឥណទានផ្ទាល់ ។ ប្រភេទចម្បងនៃបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកគឺ “ការផ្ទេរឥណទាន” ។

ទម្រង់ទាំងបីនៃបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកដែលត្រូវអនុវត្តមានដូចខាងក្រោម ៖

ក) **ការផ្ទេរឥណទាន (Credit Remittance)** ៖ ការផ្ទេរឥណទានត្រូវបានប្រើសម្រាប់ ការទូទាត់សងប្រាក់ដែលផ្តើមឡើងដោយអ្នកសងប្រាក់ (Payer) ទៅអ្នកទទួលផល ។

ខ) **ឥណទានផ្ទាល់ (Direct Credit)** ៖ ការទូទាត់សងប្រាក់តាមរយៈឥណទានផ្ទាល់ផ្តើម ឡើងដោយអ្នកសងប្រាក់តែម្នាក់ទៅអ្នកទទួលផលមួយ ឬច្រើននាក់តាមចំនួនប្រាក់និងពេលវេលាដែល បានកំណត់ ។ ឥណទានផ្ទាល់ត្រូវបានប្រើជាទូទៅសម្រាប់ការបើកប្រាក់បៀវត្សប្រាក់សុខមាលភាព សង្គម ភាគលាភ និងការទូទាត់សងការប្រាក់។

គ) **ឥណទានផ្ទាល់ (Direct Debit)** ៖ ឥណទានផ្ទាល់មានទម្រង់ជាប្រភេទឥណទានផ្ទាល់ ដោយបង្ខំនិងដោយសំណើ។

- **ឥណទានផ្ទាល់ដោយបង្ខំ (Forced Direct Debit)**

ឥណទានផ្ទាល់ដោយបង្ខំជាការទូទាត់សងប្រាក់ដែលជាកាតព្វកិច្ចត្រូវទូទាត់សងភ្លាមៗ នៅពេលអ្នកទទួលផលបង្ហាញបញ្ជានេះទៅអ្នកសងប្រាក់។ ឥណទានផ្ទាល់នេះអាចចេញផ្សាយ ដោយអាជ្ញាធរដែលមានសមត្ថកិច្ចតែប៉ុណ្ណោះ ដូចជា ធនាគារជាតិក្រសួង-ស្ថាប័នរដ្ឋ ឬភាគីដទៃទៀត ដែលអនុញ្ញាតដោយតុលាការ ។

- **ឥណទានផ្ទាល់ដោយសំណើ (Direct Debit Request)**

ឥណទានផ្ទាល់ដោយសំណើជាទម្រង់មួយនៃបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់ដែលមិនមានផ្ទុកតម្លៃ (Non Value Message) ។ ឥណទានផ្ទាល់នេះត្រូវបានទទួលយកក្រោមរូបភាពជាសំណើ និងដំណើរការគ្រាន់តែជាសារជូនដំណឹងសម្រាប់ទូទាត់សងប្រាក់ប៉ុណ្ណោះ ។ ប្រតិបត្តិការនេះផ្ដើមឡើងដោយធនាគារទទួលផលដែលជាអ្នកស្នើទៅធនាគារទូទាត់សងដើម្បីទូទាត់នៅពេលកំណត់ជាទូទៅប្រចាំខែដូចជាថ្លៃអគ្គិសនីនិងថ្លៃទូរស័ព្ទជាដើម ប៉ុន្តែការទូទាត់បែបនេះមានកម្រៃសេវាធនាគារខ្ពស់ជាងការទូទាត់តាម Standing Order³ ។ នៅពេលទទួលបានឥណទានផ្ទាល់ដោយសំណើ ធនាគារទូទាត់សងត្រូវរៀបចំបញ្ហាផ្ទេរឥណទានមួយដែលមានខ្លឹមសារត្រូវគ្នានឹងទិន្នន័យនៅក្នុងសារជូនដំណឹងរបស់ឥណទានផ្ទាល់ដោយសំណើនេះ។

ឥណទានផ្ទាល់ដោយសំណើជាកម្មវត្ថុនៃការបដិសេធដោយអ្នកសងប្រាក់ (Targeted Payer) ដើម្បីធានាកិច្ចការពារអតិថិជនឱ្យបានពេញលេញ និងបំពេញតាមកាតព្វកិច្ចធានារបស់ធនាគារ ។

៥- ប្រតិបត្តិការសភាធាត់ទាត់ជាតិ

៥.១- ថ្ងៃធ្វើការ

ចំពោះប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិ សភាធាត់ទាត់ជាតិដំណើរការធាត់ទាត់និងទូទាត់នៅរៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើការ លើកលែងតែមានការណែនាំផ្សេងពីនេះដោយធនាគារជាតិ ហើយមិនផ្តល់សេវាធាត់ទាត់នៅថ្ងៃឈប់សម្រាកបុណ្យជាតិ ឬថ្ងៃណាមួយដែលធនាគារជាតិប្រកាសឈប់ដោយមូលហេតុបន្ទាន់ឡើយ ។

កាលវិភាគថ្ងៃឈប់សម្រាកប្រចាំឆ្នាំនឹងមានផ្សព្វផ្សាយនៅលើគេហទំព័រសភាធាត់ទាត់ជាតិនៅរាល់មុនដំណាច់ឆ្នាំ។

ដោយឡែក ចំពោះប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ដំណើរការរៀងរាល់ថ្ងៃ រាប់បញ្ចូលទាំងថ្ងៃចុងសប្តាហ៍និងថ្ងៃបុណ្យជាតិ ។

³ជាប្រភេទធាត់ទាត់មួយនៃ “បញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់ឥណទាន” (Credit Payment Order) ដែលការទូទាត់នេះត្រូវបានឯកភាពគ្នាជាមុន និងត្រូវបានរំពឹងថានឹងទទួលបាននូវចំនួនប្រាក់ដែលបានកំណត់តាមពេលវេលាដែលបានគ្រោងទុក ។ ជាទូទៅ ការទូទាត់បែបនេះ ត្រូវបានប្រើសម្រាប់ការចំណាយជាស្តង់ដាររបស់ឯកត្តជន និងការចំណាយផ្សេងទាត់ ដូចជា ថ្លៃជួលផ្ទះ ថ្លៃធានារ៉ាប់រង ការចំណាយសងបំណុល ផែនការសន្សំរៀងទាត់ និងការទូទាត់សងប្រាក់ការទិញជួល (Hire Purchase Payment) ។

៥.២- ការស្នើសុំឈប់សម្រាករបស់សមាជិក

សមាជិកដែលមានបំណងឈប់សម្រាកត្រូវស្នើសុំការអនុញ្ញាតជាលាយលក្ខណ៍អក្សរអំពីការឈប់សម្រាករបស់ខ្លួនមកធនាគារជាតិយ៉ាងតិចឱ្យបានមុនបីថ្ងៃនៃថ្ងៃធ្វើការ ដើម្បីធនាគារជាតិបញ្ចូលថ្ងៃឈប់សម្រាករបស់សមាជិកនោះទៅក្នុងប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ និងជូនដំណឹងទៅសមាជិកដទៃទៀត ។ ប៉ុន្តែ ការស្នើសុំឈប់សម្រាកនេះពុំអនុវត្តចំពោះប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗទេ គឺប្រព័ន្ធត្រូវដំណើរការដោយស្វ័យប្រវត្តិជារៀងរាល់ថ្ងៃ ។

អាសយដ្ឋានសម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយសភាជាត់ទាត់ជាតិមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១៥ “អាសយដ្ឋានសម្រាប់ទំនាក់ទំនងជាមួយសភាជាត់ទាត់ជាតិ” ។ សមាជិកណាមួយដែលអវត្តមាននៅថ្ងៃជាត់ទាត់ដោយមិនបានជូនដំណឹងជាមុន សមាជិកនោះនឹងរងការពិន័យដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ ១០ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

៥.៣- អវត្តមានរបស់សមាជិកនៅសភាជាត់ទាត់ជាតិ

ក្នុងករណីសមាជិកបានបញ្ជូនអ៊ីនតឺណែតមិនបានចូលរួមការដោះដូរមូលប្បទានបត្រនៅគ្រាជាត់ទាត់សភាជាត់ទាត់ជាតិនឹងប្រើឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់ខ្លួនដោយផ្អែកលើអ៊ីនតឺណែតហ្វាយលរបស់សមាជិកដើម្បីអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម៖

ក) អវត្តមាននៅគ្រាជាត់ទាត់ទី១

សមាជិកបង្ហាញត្រូវរក្សាមូលប្បទានបត្រ ដើម្បីប្រគល់ជូនសមាជិកអវត្តមាននៅគ្រាជាត់ទាត់ទី២ ។ ប្រសិនបើសមាជិកនោះអវត្តមាននៅគ្រាជាត់ទាត់ទី២ទៀត សមាជិកបង្ហាញត្រូវរក្សាទុកមូលប្បទានបត្រ ដើម្បីប្រគល់ជូនសមាជិកអវត្តមាននៅថ្ងៃជាត់ទាត់បន្ទាប់ ។

ខ) អវត្តមាននៅគ្រាជាត់ទាត់ទី២ (មូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ)

ប្រសិនបើសមាជិកអវត្តមាននៅគ្រាជាត់ទាត់ទី២ សមាជិកបង្ហាញត្រូវរក្សាទុកមូលប្បទានបត្រ បង្វិលវិញដើម្បីប្រគល់ជូនសមាជិកអវត្តមាននៅថ្ងៃជាត់ទាត់បន្ទាប់ ។

ក្នុងករណីខាងលើនេះ សមាជិកនឹងរងការពិន័យដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១០ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

៥.៤- អវត្តមានរបស់សមាជិកនៅមណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រ

ក្នុងករណីសមាជិកមិនបានចូលរួមការដោះដូរមូលប្បទានបត្រ មណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រនឹងអនុវត្ត ដូចខាងក្រោម៖

ក) អវត្តមាននៅគ្រាផ្តាច់ទាត់ទី១

- ជូនដំណឹងទៅសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិអំពីអវត្តមានរបស់សាខាធនាគារជាសមាជិក ដើម្បីឱ្យស្នាក់ការកណ្តាលរបស់សាខាធនាគារនោះទទួលយកអាតកុតហ្វាលរបស់សាខាខ្លួនពី សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ ។

- សមាជិកបង្ហាញត្រូវរក្សាមូលប្បទានបត្រ ដើម្បីប្រគល់ជូនសមាជិកអវត្តមាននៅ គ្រាផ្តាច់ទាត់ទី២ ។ ប្រសិនបើសមាជិកនោះអវត្តមាននៅគ្រាផ្តាច់ទាត់ទី២ទៀត សមាជិកបង្ហាញត្រូវ រក្សាទុកមូលប្បទានបត្រ ដើម្បីប្រគល់ជូនសមាជិកអវត្តមាននៅថ្ងៃផ្តាច់ទាត់បន្ទាប់ ។

ខ) អវត្តមាននៅគ្រាផ្តាច់ទាត់ទី២ (មូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ)

ប្រសិនបើសមាជិកអវត្តមាននៅគ្រាផ្តាច់ទាត់ទី២ សមាជិកបង្ហាញត្រូវរក្សាទុកមូលប្បទាន- បត្របង្វិលវិញ ដើម្បីប្រគល់ជូនសមាជិកអវត្តមាននៅថ្ងៃបន្ទាប់ ។

ក្នុងករណីនេះសមាជិកនឹងរងការពិន័យដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១០ “កម្រៃសោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

៥.៥- ម៉ោងប្រតិបត្តិការ

សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិចាប់ផ្តើមដំណើរការពីម៉ោង ៧:៣០ព្រឹក ដល់ម៉ោង ១៦:៣០ រសៀល នៅ រៀងរាល់ថ្ងៃធ្វើការ ។

គ្រាផ្តាច់ទាត់នៃឧបករណ៍ទូទាត់ត្រូវបានរៀបចំដោយឡែកពីគ្នាសម្រាប់មូលប្បទានបត្រ មូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ និងបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ៩ “កម្ម វិធីដំណើរការប្រចាំថ្ងៃ” ។

ចំពោះប្រព័ន្ធផ្តាច់ទាត់ជាតិ ហ្វាលនៃបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកដែលបានបញ្ជូនមក ត្រូវបានបង្ករហូតដល់ម៉ោងឈប់ទទួលសម្រាប់ផ្តាច់ទាត់ និងត្រូវប្រើសម្រាប់គណនាប៉ូស៊ីសិនទូទាត់ នៅគ្រានីមួយៗ ។ បញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកដែលបានបញ្ជូនក្រោយម៉ោងឈប់ទទួលនឹង ត្រូវបង្ករសម្រាប់ផ្តាច់ទាត់និងទូទាត់នៅគ្រាបន្ទាប់ ។

ចំពោះប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ហ្វាលនៃបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកដែលបានបញ្ជូន មកនឹងត្រូវប្រើសម្រាប់គណនាប៉ូស៊ីសិនទូទាត់នៅគ្រានីមួយៗ ដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី៩ “កម្មវិធីដំណើរការប្រចាំថ្ងៃ” ។

សមាជិកអាចតាមដានប៉ូស៊ីសិនទូទាត់បណ្តោះអាសន្នរបស់ខ្លួននៅក្នុងគ្រានីមួយៗ រួមទាំង កាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធតាមរយៈប្រព័ន្ធ Client Module នៃប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ និងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយ ភ្លាមៗ ។

៥.៦- ការផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃអ៊ិនតេក្រាត/អាតកុត

សភាជាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកទាំងអស់ឯកភាពគ្នាលើទម្រង់បច្ចេកទេសនិងស្តង់ដារសុវត្ថិភាព សម្រាប់អ៊ិនតេក្រាត/អាតកុត និងផ្ទៀងផ្ទាត់ទិន្នន័យឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ ។ ដើម្បីធានានូវភាពត្រឹម ត្រូវនៃប្រតិបត្តិការ សភាជាត់ទាត់ជាតិមានគោលការណ៍ផ្ទៀងផ្ទាត់ចំនួនប្រាក់និងឧបករណ៍ទូទាត់ សងប្រាក់នៅក្នុងអ៊ិនតេក្រាតហ្វាលរបស់សមាជិកដែលបានបញ្ជូននៅក្នុងគ្រាជាត់ទាត់នីមួយៗ ។ ផ្អែក លើគោលការណ៍នេះ សមាជិកអាចអ៊ិនតេក្រាតជាមុននូវទិន្នន័យឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ប្រសិនបើ ចាំបាច់ដើម្បីបញ្ជូនមកសភាជាត់ទាត់ជាតិសម្រាប់ជាត់ទាត់នៅគ្រាបន្ទាប់ឬនៅថ្ងៃបន្ទាប់ ។

ការផ្ទៀងផ្ទាត់ភាពត្រឹមត្រូវនៃទិន្នន័យរួមមាន ៖

ក) ការផ្ទៀងផ្ទាត់អ៊ិនតេក្រាតដោយប្រព័ន្ធ Client Module

ប្រព័ន្ធ Client Module ដែលបំពាក់ជូនសមាជិក ទាមទារការអ៊ិនតេក្រាតទិន្នន័យឧបករណ៍ ទូទាត់សងប្រាក់ទាំងអស់ឱ្យស្របតាមទម្រង់ស្តង់ដារបច្ចេកទេសនិងខ្លឹមសារនៃឧបករណ៍ទូទាត់ សងប្រាក់នោះ ។ ប្រព័ន្ធនេះចាំបាច់ត្រូវមានហត្ថលេខាឌីជីថល (Digital Signature) ដែលបង្កើត ដោយសភាជាត់ទាត់ជាតិសម្រាប់សារទូទាត់សងប្រាក់នីមួយៗ។

ខ) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ Batch ដោយប្រព័ន្ធ Client Module

បន្ទាប់ពីប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិកបានបញ្ចូលទិន្នន័យសារទូទាត់សងប្រាក់ប្រព័ន្ធ Client Module នឹងរៀបចំទិន្នន័យនេះទៅជាBatch ។ កំណត់ត្រា Header និង Trailer របស់ Batch ត្រូវបានបង្កើតដោយស្វ័យប្រវត្តិ ប៉ុន្តែប្រតិបត្តិការចាំបាច់ត្រូវមានលេខកូដនិងលេខសម្ងាត់ (e-Token) បន្ថែមទៀតដើម្បីបញ្ជាក់អំពីការបង្កើត Batch នេះ ។

គ) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ហ្វាលដោយប្រព័ន្ធ Client Module

ប្រព័ន្ធ Client Module នឹងរៀបចំ Batch ទៅជាហ្វាលដែលបានអ៊ិនត្រីប (Encrypted) សម្រាប់បញ្ជូនមកសភាជាត់ទាត់ជាតិ ។ កំណត់ត្រា Header, Trailer និងអាសយដ្ឋានដែលត្រូវបញ្ជូន

ត្រូវបានបង្កើតដោយស្វ័យប្រវត្តិប៉ុន្តែប្រតិបត្តិការចាំបាច់ត្រូវមាន e-Token បន្ថែមទៀតដើម្បីបញ្ជាក់ អំពីការបង្កើតហ្វាលនេះ ។

យ) ការផ្ទៀងផ្ទាត់ហ្វាលដោយសភាធាត់ទាត់ជាតិ

នៅពេលបានទទួលហ្វាល សភាធាត់ទាត់ជាតិនឹងឌីគ្រីប (Decrypt) ហ្វាលនេះដោយប្រើ លេខកូដរបស់អ្នកធ្វើនោះ។ ប្រសិនបើការធ្វើឌីគ្រីបបានជោគជ័យ ប្រព័ន្ធនឹងបញ្ជាក់ភាពត្រឹមត្រូវ ត្រឡប់ទៅវិញដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

ង) ការផ្ទៀងផ្ទាត់អោតភុតហ្វាល

អោតភុតហ្វាលដែលរៀបចំដោយសភាធាត់ទាត់ជាតិមានទម្រង់ស្របតាមស្តង់ដារ និង ការផ្ទៀងផ្ទាត់ ដូចបានកំណត់ចំពោះអ៊ិនតេក្រាតរបស់សមាជិកដែរ លើកលែងតែលេខកូដ និង លេខរៀងប៉ុណ្ណោះដែលខុសគ្នា ។

៥.៧- ការធាត់ទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់

ការធាត់ទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានអនុវត្តដោយផ្អែកលើកំណត់ត្រាអេឡិចត្រូនិក ដែលជាកំណត់ត្រាផ្លូវការ និងជាមូលដ្ឋានសម្រាប់ការធាត់ទាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ទាំងនោះ រវាងសមាជិកនានានៅសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

ក្នុងករណីចំនួនឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្តលើស ឬខ្វះការអនុវត្តមានដូចខាងក្រោម៖

- ចំនួនឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្តលើស ៖ ធនាគារប្រគល់ត្រូវរក្សាទុកមូលប្បទានបត្រ លើសសម្រាប់ធាត់ទាត់នៅគ្រាធាត់ទាត់លើកក្រោយ។
- ចំនួនឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្តខ្វះ ៖ ធនាគារទទួលត្រូវបំពេញទិន្នន័យ គ្រប់គ្រាន់លើទម្រង់ជំនួសឧបករណ៍ទូទាត់រូបវន្តដែលបាត់ សម្រាប់ជាឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់បង្វិល វិញដោយដាក់មូលហេតុថា “បាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់” ដូចមានក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី ៦ “មូលហេតុ សម្រាប់ការបង្វិលវិញនូវមូលប្បទានបត្រ” និងឧបសម្ព័ន្ធទី ៧ “បាត់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់” ។

៥.៨- អ៊ិនតេក្រាតមិនតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេស

ប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិនិងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ មិនទទួលអ៊ិនតេក្រាតរបស់សមាជិកទាំងឡាយ ណាដែលមិនគោរពតាមស្តង់ដារបច្ចេកទេសទោះជាមួយផ្នែក ឬទាំងស្រុងក៏ដោយ។ ហ្វាលណាមួយ ដែលមានអ៊ិនតេក្រាតមិនត្រូវតាមលក្ខណៈបច្ចេកទេសនឹងធ្វើឱ្យហ្វាលនោះទាំងមូលត្រូវបានបដិសេធ។ សភាធាត់ទាត់ជាតិពុំមានសិទ្ធិតាមផ្លូវច្បាប់ក្នុងការកែប្រែអ៊ិនតេក្រាតរបស់សមាជិកទេ ។

សមាជិកនីមួយៗត្រូវតាមដានស្ថានភាពអ៊ិនតឺណិតហ្វាយលរបស់ខ្លួនដែលបានបញ្ជូននិងបញ្ជាក់ការទទួលយកអាតតភ្ជាប់ហ្វាយលពីសភាជាត់ទាត់ជាតិ និងត្រូវចាត់វិធានការសមស្របទៅតាមសារដែលបញ្ជាក់អំពីស្ថានភាពអ៊ិនតឺណិត/អាតតភ្ជាប់នោះ។ ការខកខានមិនបានមើលសារជូនដំណឹងស្វ័យប្រវត្តិពីសភាជាត់ទាត់ជាតិអំពីអ៊ិនតឺណិតដែលត្រូវបានបដិសេធ មិនអាចជាហេតុផលគ្រប់គ្រាន់ចំពោះការតវ៉ាដែលថា សភាជាត់ទាត់ជាតិមិនបានបំពេញតាមលក្ខខណ្ឌប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួនឡើយ ។

ទម្រង់ស្តង់ដារបច្ចេកទេសនៃអ៊ិនតឺណិត/អាតតភ្ជាប់និងស្តង់ដារសុវត្ថិភាពមានបញ្ជាក់នៅសេចក្តីណែនាំស្តីពីឯកសារណែនាំអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Client Module (Client Module User Guide) ។

៥.៩- ហ្វាល និង Batch

ហ្វាលមួយអាចមាន Batch មួយ ឬច្រើនដែលផ្ទុកប្រភេទសារទូទាត់ខុសៗគ្នា ។

Batch របស់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវដាក់ដោយឡែកពីគ្នា រវាងមូលប្បទានបត្រ និងបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិកដែលមានផ្ទុកតម្លៃនិងមិនមានផ្ទុកតម្លៃ ។

Batch របស់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានសំគាល់ដោយលេខកូដខុសៗគ្នាទៅតាមប្រភេទដែលបញ្ជាក់នៅលើឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ដូចជា មូលប្បទានបត្រ និងបញ្ជាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក ។

៥.១០- ការបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតហ្វាយល

ក). ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ

ការសុំពន្យារពេលបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតហ្វាយលហួសម៉ោងកំណត់ដោយសមាជិកណាមួយនឹងប៉ះពាល់ដល់កិច្ចដំណើរការប្រព័ន្ធការជាត់ទាត់និងទូទាត់របស់សមាជិកទាំងអស់ ហើយចុងក្រោយដល់អតិថិជនរបស់សមាជិក ។ ការទទួលអ៊ិនតឺណិតយឺតត្រូវបានអនុវត្តដូចតទៅ ៖

- សមាជិកដែលបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតមកក្រោយម៉ោងឈប់ទទួលដោយមិនបានសុំការអនុញ្ញាតនឹងត្រូវប្រព័ន្ធបដិសេធដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។
- សមាជិកដែលស្នើសុំបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតដោយមូលហេតុសមស្របណាមួយត្រូវជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរមកសភាជាត់ទាត់ជាតិឲ្យបានយ៉ាងតិច៣០ (សាមសិប) នាទីមុនម៉ោងឈប់ទទួលអ៊ិនតឺណិតដើម្បីសភាជាត់ទាត់ជាតិជូនដំណឹងដល់សមាជិកផ្សេងៗទៀតអំពីការពន្យារពេលឈប់ទទួលអ៊ិនតឺណិត។ ការពន្យារពេលនេះត្រូវបានអនុញ្ញាតចំពោះតែសមាជិកដែលបានស្នើសុំប៉ុណ្ណោះ ។

- ការបញ្ជូនអ៊ីនតឺណិតរបស់សមាជិកដែលបានអនុញ្ញាតត្រូវអនុវត្តយ៉ាងយូរបំផុត ត្រឹម៣០ (សាមសិប) នាទីក្រោយម៉ោងឈប់ទទួលអ៊ីនតឺណិតដែលបានកំណត់ ។ ហួសពេលកំណត់ នេះ ដំណើរការផ្តាច់ទាត់នឹងត្រូវបានដំណើរការតែជាមួយសមាជិកដែលបានបញ្ជូនអ៊ីនតឺណិតទាន់ ពេលវេលាប៉ុណ្ណោះ ។ សមាជិកណាមួយដែលបញ្ជូនអ៊ីនតឺណិតមិនទាន់ត្រូវបានអនុវត្តកាតព្វកិច្ចដូច ក្នុងចំណុច៣.៥.១.១.១ ។

ការពិន័យចំពោះការបញ្ជូនអ៊ីនតឺណិតនិងបញ្ហាផ្សេងៗទៀត មានចែងនៅឧបសម្ព័ន្ធ១០ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

ខ). ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ

ការបញ្ជូនអ៊ីនតឺណិតហួសនៅក្នុងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ពុំមានការពន្យារពេលឡើយ ។ អ៊ីនតឺណិតហួសនីមួយៗដែលបានបញ្ជូនមកដល់សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិប្រព័ន្ធនឹងដំណើរការបញ្ជូនសម្រាប់ គ្រានីមួយៗដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

៥.១១- ស្ថានភាពបន្ទាន់

ការប្រព្រឹត្តិទៅនៃប្រតិបត្តិការផ្តាច់ទាត់ប្រចាំថ្ងៃ អាចត្រូវបានពន្យារពេលនៅក្នុងថ្ងៃធ្វើការ ឬលើកពេល និង/ឬ ធ្វើផ្តួចផ្តើមជាមួយការផ្តាច់ទាត់នៅថ្ងៃធ្វើការបន្ទាប់ប្រសិនបើប្រព័ន្ធផ្តាច់ទាត់ជាតិ និង/ឬប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗមិនអាចដំណើរការបាន និង/ឬ សមាជិកមិនអាចបញ្ចប់ប្រតិបត្តិការ ផ្តាច់ទាត់របស់ខ្លួនដែលអាចបណ្តាលមកពីករណីដូចខាងក្រោម៖

- ករណីប្រធានសក្តិ
- ដាច់ចរន្តអគ្គិសនី
- ដាច់បណ្តាញទំនាក់ទំនង
- បញ្ហាផ្សេងៗទៀតនៅក្នុងទីក្រុង ឬក្នុងប្រទេសដែលរារាំងដល់កិច្ចដំណើរការប្រព័ន្ធ និងប្រតិបត្តិការផ្តាច់ទាត់ ។

ក្នុងករណីនេះ សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិនឹងណែនាំដល់សមាជិកទាំងអស់អំពីនីតិវិធីដែល ត្រូវអនុវត្ត ។ ដើម្បីធានាប្រក្រតីភាពនៃប្រតិបត្តិការរបស់ខ្លួននៅគ្រប់កាលៈទេសៈ សមាជិកនីមួយៗ ត្រូវមានប្រព័ន្ធគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ចម្លងនិងរក្សាទុកទិន្នន័យ ។

៦- ការទូទាត់

៦.១- គណនីទូទាត់និងការចុះកិច្ចបញ្ជីកាតព្វកិច្ចទូទាត់

គណនីទូទាត់ជាគណនីតែមួយគត់ដែលប្រើសម្រាប់ការចុះកិច្ចបញ្ជីកាតព្វកិច្ច ឬ ឥណទានពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់របស់សមាជិកផ្ទាល់ដោយអនុលោមតាមការព្រមព្រៀងអំពីការប្រើប្រាស់ គណនីទូទាត់ ។

ផ្អែកលើអ៊ីនតឺណិតនិងអោតភ្នាក់ងារដែលបានដំណើរការនៅចុងគ្រានិងនៅចុងថ្ងៃសភា ផ្គត់ផ្គង់ជាតិទាត់និងចុះបញ្ជីដោយស្វ័យប្រវត្តិនូវកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធក្នុងគណនីទូទាត់ដែលមាននៅ ការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនីតាមពេលវេលាកំណត់ ។

តាមរយៈប្រព័ន្ធ Client Module សមាជិកអាចដឹងកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធបណ្តោះអាសន្ន និងចុងថ្ងៃរបស់ខ្លួនដែលអាចឱ្យសមាជិកងាយស្រួលក្នុងការបំពេញកង្វះសន្ទនីយភាពដើម្បីធានាការ ទូទាត់ប្រសិនបើមាន ។

ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ មានអាទិភាពទូទាត់ក្នុងគណនីទូទាត់ជាងប្រព័ន្ធដទៃទៀត ។

៦.២- ការតាមដានសន្ទនីយភាព

ប្រព័ន្ធ Client Module របស់សភាផ្គត់ផ្គង់ជាតិមានតារាងតាមដានសន្ទនីយភាព (Liquidity Monitoring Screen) ដែលអាចឱ្យសមាជិកមើលឃើញស្ថានភាពសន្ទនីយភាពជាប្រាក់រៀល និង ប្រាក់ដុល្លារអាមេរិករបស់សមាជិកទាំងនៅស្នាក់ការកណ្តាល និងសាខាដែលមាននៅធនាគារជាតិនូវ គណនីដូចខាងក្រោម ៖

- គណនីទូទាត់
- គណនីចរន្តនិង
- គណនីឧបករណ៍អាចជួញដូរបានចេញផ្សាយដោយធនាគារជាតិ និងរដ្ឋាភិបាល ។

បន្ទាប់ពីបានដឹងកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធ សមាជិកនីមួយៗចាំបាច់ត្រូវធានាសន្ទនីយភាពឱ្យបាន គ្រប់គ្រាន់នៅរាល់មុនពេលទូទាត់ ។

៦.៣- ការមិនអាចទូទាត់បាន

១). ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ

ប្រសិនបើសមាជិកផ្ទាល់ពុំមានសន្ទនីយភាពគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធ ពហុភាគីរបស់ខ្លួនតាមពេលកំណត់ក្នុងករណីចាំបាច់ ធនាគារជាតិអាចអនុវត្តដូចខាងក្រោម ៖

ក) ពន្យារពេលបិទការទូទាត់

ធនាគារជាតិអាចពន្យារពេលបិទការទូទាត់ដើម្បីឱ្យសមាជិកដែលខ្វះសន្ទនីយភាពមានពេលវេលាបន្ថែមក្នុងការសម្របសម្រួលរកសន្ទនីយភាពពីប្រភពផ្សេងៗសម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធដូចជា ៖

- រកសន្ទនីយភាពពីធនាគារដទៃទៀត
- ធ្វើប្រាក់ពីគណនីដែលមាននៅទីស្នាក់ការកណ្តាលធនាគារជាតិទៅគណនី

ទូទាត់ ។

ក្នុងករណីនេះ សមាជិកដែលធ្វើឱ្យមានការពន្យារពេលបញ្ចប់ការទូទាត់នឹងត្រូវរងការពិន័យដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

ខ) ការដាត់ទាត់ឡើងវិញ (Unwinding of Clearing)

ការដាត់ទាត់ឡើងវិញជាមធ្យោបាយចុងក្រោយ ដែលអាចត្រូវបានអនុវត្តនៅពេលដែលសមាជិកផ្ទាល់ណាមួយគ្មានលទ្ធភាពរកសន្ទនីយភាពសម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់បានទាន់ពេលវេលា ។ ប្រសិនបើមានករណីនេះកើតឡើងការដាត់ទាត់ត្រូវធ្វើឡើងវិញ ហើយរាល់អ៊ិនតឺណេតឧបករណ៍ ដែលត្រូវទូទាត់របស់សមាជិកទាំងអស់ត្រូវបញ្ជូនជាថ្មីមកសភាដាត់ទាត់ជាតិដើម្បីដំណើរការដាត់ទាត់ និងទូទាត់ឡើងវិញលើកលែងតែឧបករណ៍ទូទាត់របស់សមាជិកដែលគ្មានលទ្ធភាពទូទាត់សងត្រូវបានដកចេញទាំងអស់ ។

២). ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ

ប្រតិបត្តិការបញ្ជាទូទាត់របស់ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗដំណើរការដោយផ្អែកលើសមតុល្យសរុបនៃគណនីទូទាត់ និងគណនីឥណទានវិបារូបន៍ ហើយប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗនឹងបដិសេធបញ្ជាទូទាត់ដោយស្វ័យប្រវត្តិនៅពេលដែលសមាជិកផ្ដើមប្រតិបត្តិការមិនមានសន្ទនីយភាពគ្រប់គ្រាន់សម្រាប់ធ្វើការទូទាត់ ។

៧- របាយការណ៍និងកំណត់ត្រាសាវតារ

ក្រៅពីរក្សាទុកទិន្នន័យអ៊ិនតឺណេតនិងអោតភ្នាក់របស់សមាជិក ប្រព័ន្ធ Client Module អាចផ្តល់របាយការណ៍សំខាន់ៗជាទម្រង់អេឡិចត្រូនិក ដូចជា របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការ របាយការណ៍សមិទ្ធផលប្រតិបត្តិការរបាយការណ៍ស្ថិតិ និងកំណត់ត្រាជាប្រវត្តិ។

សមាជិកអាចស្នើសុំរបាយការណ៍ផ្សេងៗដែលមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១១ ពីសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ ដើម្បីប្រើប្រាស់តាមការចាំបាច់ ។

៧.១- របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការ

របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការ គឺសម្រាប់ប្រើប្រាស់នៅសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ និងមណ្ឌលដោះដូរ មូលប្បទានបត្រ ។

របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការប្រចាំថ្ងៃមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ១១ “របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការ ប្រចាំថ្ងៃ” ។

ទម្រង់របាយការណ៍ប្រតិបត្តិការទាំងនេះមាននៅក្នុងឯកសារណែនាំអ្នកប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Client Module ។

៧.២- របាយការណ៍សមិទ្ធផលប្រតិបត្តិការ

ប្រតិបត្តិការរបស់សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិអាចប្រព្រឹត្តទៅដោយរលូននិងមានប្រសិទ្ធភាព អាស្រ័យលើសមិទ្ធផលប្រតិបត្តិការរបស់សមាជិកទាំងអស់ក្នុងការប្រតិបត្តិតាមយ៉ាងម៉ត់ចត់នូវ លក្ខខណ្ឌ និងនីតិវិធីសុវត្ថិភាព ការរៀបចំទម្រង់ការផ្ទៀងផ្ទាត់ និងការអ៊ុនភូត/អោតភូត ។

សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិនឹងវាស់វែងសមិទ្ធផលប្រតិបត្តិការ ដូចមានចែងនៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធ៤ “កិច្ចសន្យាស្តីពីសេវាសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិ” ។

៧.៣- របាយការណ៍ស្ថិតិ

របាយការណ៍ស្ថិតិអាចឱ្យសមាជិកដឹងពីចំនួន និងតម្លៃសរុបឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ ដែលបានទូទាត់សងនិងបានទទួលពីសមាជិកនីមួយៗទៅតាមប្រភេទ (មូលប្បទានបត្រ និងបញ្ហា ទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក) ដែលដំណើរការតាមប្រព័ន្ធផ្តាច់ទាត់ជាតិរួមទាំងសោហ៊ុយនិង កម្រៃពាក់ព័ន្ធ។

សភាផ្តាច់ទាត់ជាតិផ្តល់របាយការណ៍ជូនសមាជិកនីមួយៗដោយឡែកពីគ្នាលើកលែងតែ របាយការណ៍ទូទាត់ដែលមានព័ត៌មានសរុបរបស់សមាជិកចូលរួមទាំងអស់ហើយសមាជិកមិនផ្ទាល់ មិនអាចទទួលបានរបាយការណ៍ដោយផ្ទាល់ពីសភាផ្តាច់ទាត់ជាតិឡើយ។

សមាជិកផ្ទាល់ដែលជាអ្នកធានានឹងទទួលបានរបាយការណ៍ជាក់លាក់បន្ថែមទៀតដែលបង្ហាញ អំពីចំណែកកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធរបស់សមាជិកមិនផ្ទាល់។

៧.៤- កំណត់ត្រាជាប្រវត្តិ (Historical Record)

អនុលោមតាមច្បាប់ជាធរមាន សភាជាតិទាត់ជាតិនឹងរក្សាកំណត់ត្រាជាប្រវត្តិសម្រាប់រយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។ កំណត់ត្រាទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានរយៈពេលត្រឹម៦ (ប្រាំមួយ) ខែ នឹងរក្សាទុកនៅលើគេហទំព័រសភាជាតិជាតិ ដើម្បីឱ្យសមាជិកដែលមានសិទ្ធិអាចចូលទៅរកទិន្នន័យរបស់ខ្លួនតែប៉ុណ្ណោះ ។ កំណត់ត្រាទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានរយៈពេលលើសពី៦ (ប្រាំមួយ) ខែ នឹងរក្សាទុកជាឯកសារកាលប្បវត្តិ ហើយសមាជិកដែលត្រូវការកំណត់ត្រានេះត្រូវស្នើសុំទៅសភាជាតិទាត់ជាតិ ។

កំណត់ត្រាទូទាត់សងប្រាក់ដែលមានរយៈពេលលើសពី៦ (ប្រាំមួយ) ខែ ក៏អាចរក្សាទុកនៅលើគេហទំព័រសភាជាតិជាតិដែរទៅតាមឆន្ទានុសិទ្ធិរបស់សភាជាតិទាត់ជាតិ។ កំណត់ត្រាកាលប្បវត្តិនឹងរក្សាទុកនៅក្នុងឧបករណ៍ដែលទុកចិត្តបាន និងអាចចល័តបានដើម្បីរក្សាទុកកំណត់ត្រានោះឱ្យមានសុវត្ថិភាព និងអាចទាញយកមកប្រើវិញនៅពេលណាក៏បានតាមនីតិវិធីនិងមធ្យោបាយជាស្តង់ដារ ។

ដើម្បីឱ្យស្របតាមលក្ខណៈគតិយុត្តិនៃកំណត់ត្រាជាប្រវត្តិ សភាជាតិទាត់ជាតិនឹងរក្សាទុកច្បាប់ចម្លងឯកសារដើមនៃលទ្ធផលដោះដូរឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រវាងសមាជិកទាំងអស់បន្ថែមពីលើកំណត់ត្រាជាអេឡិចត្រូនិក ។

កំណត់ត្រាជាប្រវត្តិនេះជាកម្មសិទ្ធិរបស់សភាជាតិទាត់ជាតិ និងត្រូវរក្សាដោយមានសុវត្ថិភាព និងជាសម្ងាត់ក្នុងរយៈពេល១០ (ដប់) ឆ្នាំ ។ ច្បាប់ចម្លងទិន្នន័យអ៊ីនតឺណិតនិងអាតត្រង់ដែលបានបញ្ជូន និងទទួលតាមរយៈប្រព័ន្ធ Client Module រួមទាំងរបាយការណ៍ដែលសមាជិកនីមួយៗបានទទួលជាកម្មសិទ្ធិរបស់សមាជិកពាក់ព័ន្ធ ។

៨- កម្រៃ សេវាកម្ម និងការពិន័យ

៨.១- ការបង់កម្រៃសមាជិកភាព

សមាជិកត្រូវបង់កម្រៃសមាជិកភាពចំពោះការប្រើប្រាស់រាល់មធ្យោបាយ និងសេវាដែលផ្តល់ដោយសភាជាតិទាត់ជាតិ។ កម្រៃសមាជិកភាពនេះត្រូវបង់តាមពេលវេលាទៀងទាត់ នៅក្នុងខែទី១ រៀងរាល់ឆ្នាំ ។

ការបង់កម្រៃសម្រាប់សមាជិកថ្មីត្រូវបានអនុវត្តដូចតទៅ ៖

- ក) បង់កម្រៃ ១០០% (មួយរយភាគរយ) ៖ ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតចូលជាសមាជិកសភាជាតិទាត់ជាតិនៅក្នុងឆមាសទី១

ខ) បង់កម្រៃ ៥០% (ហាសិបភាគរយ) ៖ ចំពោះគ្រឹះស្ថានធនាគារដែលបានទទួលការអនុញ្ញាតចូលជាសមាជិកសភាជាត់ទាត់ជាតិនៅក្នុងឆមាសទី២ ។

៨.២- ការបង់កម្រៃប្រតិបត្តិការ

កម្រៃ និងសោហ៊ុយប្រតិបត្តិការត្រូវបានគិតដោយផ្អែកលើចំនួនឧបករណ៍ទូទាត់មួយ ឬប្រតិបត្តិការមួយទៅតាមប្រភេទឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ដោយមិនគិតទៅលើតម្លៃចារឹកនៃឧបករណ៍នោះឡើយ ដូចមានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១០ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

៨.៣- ការពិន័យ

ការគោរពមិនបានតាមវិធាននិងនីតិវិធីសភាជាត់ទាត់ជាតិនឹងធ្វើឱ្យមានផលប៉ះពាល់ដល់ប្រព័ន្ធសមាជិកដទៃទៀត និងទំនុកចិត្តពីទីផ្សារ ។ ដើម្បីទប់ស្កាត់ផលប៉ះពាល់ទាំងនេះ ការពិន័យត្រូវបានអនុវត្តចំពោះ ៖

ក. ចំពោះប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ

- ១) ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតមូលប្បទានបត្រ ឬមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ
- ២) ភាពយឺតយ៉ាវក្នុងការបញ្ជូនអ៊ិនតឺណិតនៃបញ្ហាទូទាត់សងប្រាក់អេឡិចត្រូនិក
- ៣) ការបំពេញសន្ទនីយភាពក្នុងគណនីទូទាត់។

សមាជិកណាដែលមិនបានបំពេញសន្ទនីយភាពឱ្យបានគ្រប់គ្រាន់នៅរយៈពេល ៣០ (សាមសិប) នាទីមុនគ្រាទូទាត់នីមួយៗ និងដែលចាំបាច់តម្រូវឱ្យធនាគារជាតិត្រូវផ្ទេរប្រាក់តាមលំដាប់ពី ១) គណនីចរន្ត ២) គណនីឥណទានវិបារូបន៍ ៣) គណនីមូលបត្រអាចជួញដូរបាន និង ៤) គណនីប្រាក់បញ្ញើបម្រុងកាតព្វកិច្ចរបស់សមាជិកដែលមាននៅស្នាក់ការកណ្តាលធនាគារជាតិទៅគណនីទូទាត់ សមាជិកនោះនឹងត្រូវបង់កម្រៃសេវាបំពេញសន្ទនីយភាពជាចំនួនប្រាក់ដែលបានកំណត់។

ក្នុងករណីដែលសមាជិកត្រូវបំពេញសន្ទនីយភាពគណនីទូទាត់ដោយប្រើប្រាស់គណនីប្រាក់បញ្ញើបម្រុងកាតព្វកិច្ច សមាជិកនោះអាចរងការពិន័យដោយឡែកទៀតពីធនាគារជាតិប្រសិនបើសមតុល្យក្នុងគណនីនេះមិនគ្រប់តាមគោលការណ៍កំណត់ ។

៤) ការធ្វើឱ្យមានការពន្យារពេលបិទការទូទាត់

សមាជិកណាមួយខ្វះសន្ទនីយភាពដែលធ្វើឱ្យសភាផាត់ទាត់ជាតិត្រូវពន្យារពេលបិទការទូទាត់និងធ្វើឱ្យប្រព័ន្ធមិនអាចបញ្ចប់តាមពេលកំណត់ សមាជិកនោះនឹងរងការពិន័យអាស្រ័យលើរយៈពេលនៃការសុំពន្យារ ។

៥) ការធ្វើឱ្យមានការផាត់ទាត់ឡើងវិញ

សមាជិកខ្វះសន្ទនីយភាពដែលធ្វើឱ្យការផាត់ទាត់ចាំបាច់ត្រូវដំណើរការឡើងវិញសមាជិកនោះនឹងរងការពិន័យជាប្រាក់តាមចំនួនដែលបានកំណត់ និងអាចត្រូវសងសមាជិកដទៃទៀតនូវរាល់ចំណាយពាក់ព័ន្ធនឹងការផាត់ទាត់ឡើងវិញនេះ ។

ក្រៅពីទទួលរងការពិន័យ សមាជិកដែលធ្វើឱ្យមានដំណើរការផាត់ទាត់ឡើងវិញនឹងត្រូវរងការអនុវត្តបន្ថែមទៀត ដូចតទៅ៖

- លើកទី១ ៖ ព្យួរសមាជិកភាពរយៈពេល៣ខែ ។ ក្នុងរយៈពេលព្យួរ កាតព្វកិច្ចទូទាត់របស់សមាជិកនេះត្រូវដោះស្រាយក្រៅសភាផាត់ទាត់ជាតិ ។ ផុតរយៈពេលព្យួរនេះ សមាជិកនោះត្រូវដាក់ពាក្យចូលរួមជាសមាជិកសភាផាត់ទាត់ជាតិឡើងវិញ ប្រសិនមានបំណង ។
- លើកទី២ ៖ បញ្ឈប់សមាជិកភាពពីសភាផាត់ទាត់ជាតិ ។

ព័ត៌មានលម្អិតអំពីការពិន័យខាងលើមាននៅក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ”។

ខ. ចំពោះប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ

នៅគ្រាទូទាត់នីមួយៗ ប្រសិនបើគណនីទូទាត់របស់សមាជិកមិនមានសន្ទនីយភាពគ្រប់គ្រាន់ ធនាគារជាតិនឹងធ្វើការផ្ទេរតាមលំដាប់អាទិភាព ១) គណនីចរន្ត ២) គណនីឥណទានវិបារូបន៍ ៣) គណនីមូលបត្រអាចជួញដូរបានដែលមិនទាន់ដាក់ធានាសម្រាប់ស្នើសុំឥណទានវិបារូបន៍ និង ៤) គណនីប្រាក់បញ្ញើបម្រុងកាតព្វកិច្ចរបស់សមាជិកដែលមាននៅស្នាក់ការកណ្តាលធនាគារជាតិទៅគណនីទូទាត់ សមាជិកនោះនឹងត្រូវបង់កម្រៃសេវាបំពេញសន្ទនីយភាពជាចំនួនប្រាក់ដែលបានចែងក្នុងឧបសម្ព័ន្ធទី១ “កម្រៃ សោហ៊ុយ និងការពិន័យ” ។

ក្នុងករណីដែលសមាជិកត្រូវបំពេញសន្ទនីយភាពគណនីទូទាត់ដោយប្រើប្រាស់គណនីប្រាក់បញ្ញើបម្រុងកាតព្វកិច្ច សមាជិកនោះអាចរងការពិន័យដោយឡែកទៀតពីធនាគារជាតិប្រសិនបើសមតុល្យក្នុងគណនីនេះមិនគ្រប់តាមគោលការណ៍កំណត់ ។

៩- ក្របខ័ណ្ឌគតយុត្តិធម៌

ប្រកាសផ្សេងៗពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាធាតុទាត់ និងទូទាត់ដែលមានស្រាប់ជាក្របខ័ណ្ឌគតិយុត្តិ
បន្ថែមទៀតសម្រាប់ទ្រទ្រង់ប្រតិបត្តិការស្នូលរបស់សភាធាតុទាត់ជាតិ ។

រាល់កិច្ចសម្របសម្រួល និងកិច្ចសន្យាផ្សេងៗដែលមានពីមុនត្រូវចាត់ទុកជានិរាករណ៍ ។

២២២២២២២២២២

ឧបសម្ព័ន្ធ១ - ពាក្យបច្ចេកទេស និងនិយមន័យ

ពាក្យបច្ចេកទេសដែលប្រើនៅក្នុងវិធាននិងនីតិវិធីនេះ មាននិយមន័យដូចតទៅ ៖

- **ការរៀបចំផ្ទៀងផ្ទាត់សមតុល្យ (Balance Reconciliation) ៖** សំដៅលើការពិនិត្យ និងរៀងផ្ទាត់ការបង្កើតហិរញ្ញវត្ថុដែលត្រូវអនុវត្តសម្រាប់ភាពត្រឹមត្រូវនៃការគណនាការទូទាត់ដែលត្រូវបញ្ជូនទៅការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនី។

- **អ៊ីនត្រីបឃី (Encryption Key) ៖** សំដៅលើយីដែលប្រើសម្រាប់ប្តូរ PlainText ទៅជា Cipher Text ។ យីនេះមានទំនាក់ទំនងពិសេសជាមួយអ៊ីនត្រីបឃីដែលប្រើសម្រាប់ប្តូរ Cipher Text ទៅទម្រង់ PlainText វិញ ។

- **ឌីត្រីបឃី (Decryption Key) ៖** សំដៅលើយីដែលប្រើសម្រាប់ប្តូរ Cipher Text ឱ្យទៅជា PlainText វិញ ។ យីនេះមានទំនាក់ទំនងពិសេសជាមួយអ៊ីនត្រីបឃីដែលប្រើសម្រាប់បង្កើត Cipher Text ។

- **ការបញ្ជាក់ឌីជីថល (Digital Certificate) ៖** សំដៅលើលេខកូដសុវត្ថិភាពឌីជីថលដែលផ្តល់ដោយសភាពទាត់ជាតិ ដើម្បីបញ្ជាក់អត្តសញ្ញាណរបស់សមាជិកដែលប្រើប្រាស់ប្រព័ន្ធ Client Module ទាំង Stand-Alone និង Shared Client Module ។

- **ហត្ថលេខាឌីជីថល (Digital Signature) ៖** សំដៅលើការបញ្ជាក់ពីភាពត្រឹមត្រូវនៃអត្តសញ្ញាណរបស់អ្នកប្រើប្រាស់ ដើម្បីឱ្យអ្នកទទួលជឿជាក់ថា ទិន្នន័យឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានអ៊ីនត្រីបឃីដោយត្រឹមត្រូវ និងមិនត្រូវបានកែនៅក្នុងពេលបញ្ជូនទេ ។

- **មណ្ឌលដោះដូរមូលប្បទានបត្រ (Check Exchange Centre) ៖** សំដៅលើស្នាក់ការ និងសាខាធនាគារជាតិដែលជាកន្លែងសម្រាប់ដោះដូរមូលប្បទានបត្ររូបវន្តរវាងសមាជិក ។

- **សភាពទាត់ជាតិ (National Clearing House) ៖** សំដៅលើអង្គការមួយដែលគ្រប់គ្រងដោយធនាគារជាតិ ដើម្បីដំណើរការប្រព័ន្ធទូទាត់ជាតិ និងផ្តល់សេវាទាត់ទាត់និងទូទាត់ ដូចជាហេដ្ឋារចនាសម្ព័ន្ធ បទប្បញ្ញត្តិ វិធាននិងនីតិវិធី និងធុរកិច្ចផ្សេងៗទៀតដែលពាក់ព័ន្ធនឹងសេវាទាត់ទាត់នេះ ។

- **ការផាត់ទាត់ឡើងវិញ (Unwinding of Clearing) ៖** សំដៅលើការដំណើរការផាត់ទាត់និងទូទាត់ឡើងវិញនៅពេលដែលសមាជិកផ្ទាល់ណាមួយគ្មានលទ្ធភាពរកសន្ទនីយភាពសម្រាប់បំពេញកាតព្វកិច្ចទូទាត់បានទាន់ពេលវេលាកំណត់ ។ ការផាត់ទាត់ឡើងវិញនេះតម្រូវឱ្យសមាជិកទាំងអស់ត្រូវបញ្ជូនអ៊ីនត្រីបឃីឧបករណ៍ដែលត្រូវទូទាត់ជាថ្មីមកសភាពទាត់ជាតិ ដោយដកចេញនូវទិន្នន័យឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់របស់សមាជិកដែលខ្វះសន្ទនីយភាព ។

ឧបសម្ព័ន្ធប២ - កិច្ចសន្យាស្តីពី ការទទួលយក និងការអនុវត្តតាម "វិធាន និងនីតិវិធី សភាធាត់ទាត់ជាតិ"

**កិច្ចសន្យា
ស្តីពី**

ការទទួលយក និងការអនុវត្តតាម "វិធាន និងនីតិវិធីសភាធាត់ទាត់ជាតិ"

២០២០២០ * ០៩០៩០៩

កិច្ចសន្យានេះធ្វើឡើងរវាង "សភាធាត់ទាត់ជាតិ" ដែលមានអាសយដ្ឋាន ២២-២៤ មហាវិថី ព្រះនរោត្តម រាជធានីភ្នំពេញ និងធនាគារប្រគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ តទៅហៅថា "សមាជិក" ដែលមានអាសយដ្ឋាន ។

ភាគី "សភាធាត់ទាត់ជាតិ" តំណាងដោយ (ឈ្មោះ:.....) និង ភាគី "សមាជិក" តំណាងដោយ (ឈ្មោះ:.....) ។

ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងតាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសារខាងក្រោម ៖

១- គោលបំណង

ការចុះហត្ថលេខាទទួលយកវិធាននិងនីតិវិធី ជាកិច្ចសន្យារួមមួយរវាងសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកក្នុងការប្រើប្រាស់សេវាសភាធាត់ទាត់ជាតិ និងប្រតិបត្តិតាមខ្លឹមសារនៃវិធាននិងនីតិវិធីនេះ ដើម្បីសម្រួលដល់ដំណើរការនៃការធាត់ទាត់ និងទូទាត់តាមប្រព័ន្ធធាត់ទាត់ជាតិ និងប្រព័ន្ធទូទាត់រាយ ភ្លាមៗសភាធាត់ទាត់ជាតិ ។

២- ការកំណត់ក្នុងការដាក់ឱ្យដំណើរការប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ

គ្រឹះស្ថានជាសមាជិកត្រូវដាក់ឱ្យដំណើរការនូវប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗឱ្យបានត្រឹមថ្ងៃទី..... (មិនអាចលើសពី១២ខែគិតចាប់ពីថ្ងៃដាក់ពាក្យសុំចូលជាសមាជិក)

៣- ការកែប្រែ

វិធាននិងនីតិវិធីនេះអាចត្រូវបានកែប្រែ ឬធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្មតាមការចាំបាច់ ។ ប្រសិនបើមានការកែប្រែវិធាននិងនីតិវិធីនេះ ឬបច្ចេកទេសស្តង់ដាររបស់ប្រព័ន្ធសភាធាត់ទាត់ជាតិនឹងជូនដំណឹងជាលាយលក្ខណ៍អក្សរទៅសមាជិក ហើយសមាជិកក៏អាចជូនដំណឹងមកសភាធាត់ទាត់ជាតិវិញដែរ ប្រសិនបើមានបំណងដូចគ្នានេះ តាមរយៈសមាគមធនាគារនៅកម្ពុជា ឬសមាគមមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុនៅកម្ពុជា។

ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងអនុវត្តតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងខាងលើ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០....

តំណាងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា

អគ្គនាយកបច្ចេកទេស

.....

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០.....

តំណាងគ្រឹះស្ថានជាសមាជិក

.....

.....

ឧបសម្ព័ន្ធនាម - កិច្ចសន្យាស្តីពី ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់

**កិច្ចសន្យា
ស្តីពី**

ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់

២០២០២០*០១០៩០៩

កិច្ចសន្យានេះធ្វើឡើងរវាង “សភាធាត់ទាត់ជាតិ” ដែលមានអាសយដ្ឋាន ២២-២៤ មហាវិថី
ព្រះនរោត្តម រាជធានីភ្នំពេញ និងធនាគារប្រតិបត្តិស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ
..... តទៅហៅថា “សមាជិក” ដែលមានអាសយដ្ឋាន
..... ។

ភាគី “សភាធាត់ទាត់ជាតិ” តំណាងដោយ (ឈ្មោះ:.....) និងភាគី “សមាជិក”
តំណាងដោយ (ឈ្មោះ:.....) ។

ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងតាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម ៖

១) គោលបំណង

ការតែងតាំងសភាធាត់ទាត់ជាតិជាភ្នាក់ងារទូទាត់ គឺដើម្បីជួយសម្រួលដល់ប្រតិបត្តិការពាក់ព័ន្ធ
នឹងការធាត់ទាត់និងទូទាត់នូវរាល់ឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ទាំងអស់ រួមទាំងការទទួលអ៊ីនតឺណេត
ការបញ្ជូនអោតភតហ្វូលទៅសមាជិក និងព័ត៌មានអំពីកាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធជាពហុភាគីរបស់សមាជិក
នីមួយៗទៅការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនីដើម្បីចុះកិច្ចបញ្ជីកាតព្វកិច្ចទាត់ដោយស្វ័យប្រវត្តិ ។

កិច្ចសន្យានេះតម្រូវឱ្យសមាជិកទាំងអស់ព្រមព្រៀង និងអនុវត្តតាមការតែងតាំងនិងប្រគល់
សិទ្ធិឱ្យសភាធាត់ទាត់ធ្វើជាភ្នាក់ងារទូទាត់ ។

២) ភារកិច្ចរបស់ភ្នាក់ងារទូទាត់

ភ្នាក់ងារទូទាត់មានភារកិច្ច ដូចខាងក្រោម ៖

- ក) ទទួលអ៊ីនតឺណេតពីសមាជិក
- ខ) ផ្តល់អោតភតជូនសមាជិកសម្រាប់ផ្ទៀងផ្ទាត់
- គ) ការដោះដូរឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់រូបវន្ត (សម្រាប់សមាជិកប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ)
- ឃ) ជូនដំណឹងទៅការិយាល័យគ្រប់គ្រងគណនីអំពី កាតព្វកិច្ចទូទាត់សុទ្ធជាពហុភាគីរបស់
សមាជិកនៅគ្រាទូទាត់នីមួយៗ ។

៣) ភារកិច្ចរបស់សមាជិក

ដើម្បីឱ្យភ្នាក់ងារទូទាត់បំពេញភារកិច្ចរបស់ខ្លួនប្រកបដោយប្រសិទ្ធភាព សមាជិកមានភារកិច្ចប្រតិបត្តិតាមវិធាននិងនីតិវិធីសភាជាតំណែង និងធានាភាពគ្រប់គ្រាន់នៃសន្ទនីយភាពនៅក្នុងគណនីទូទាត់របស់ខ្លួន ។

ភារកិច្ចទាំងពីរបានព្រមព្រៀងអនុវត្តតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងខាងលើ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០....
តំណាងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
អគ្គនាយកបច្ចេកទេស
.....

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ២០.....
តំណាងគ្រឹះស្ថានជាសមាជិក
.....
.....

ឧបសម្ព័ន្ធ៤ - កិច្ចសន្យាស្តីពី សេវាសភាជាត់ទាត់ជាតិ

កិច្ចសន្យា

ស្តីពី

សេវាសភាជាត់ទាត់ជាតិ

២០២០២០ * ០៩០៩០៩

កិច្ចសន្យានេះធ្វើឡើងរវាង “សភាជាត់ទាត់ជាតិ” ដែលមានអាសយដ្ឋាន ២២-២៤ មហាវិថី
ព្រះនរោត្តម រាជធានីភ្នំពេញ និងធនាគារ ឬគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ.....
..... តទៅហៅថា “សមាជិក” ដែលមានអាសយដ្ឋាន.....
..... ។

ភាគី “សភាជាត់ទាត់ជាតិ” តំណាងដោយ (ឈ្មោះ:.....) និងភាគី
“សមាជិក” តំណាងដោយ (ឈ្មោះ:.....) ។

ដើម្បីឱ្យការអនុវត្តរបស់សភាជាត់ទាត់ជាតិមានរបៀបរៀបរយល្អ ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀង
អនុវត្តតាមលក្ខខណ្ឌ និងខ្លឹមសារដូចខាងក្រោម ៖

១) គោលបំណង

កិច្ចសន្យាសេវារវាងសភាជាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកកំណត់កម្រិតគោលដែលត្រូវសម្រេច និង
ជាក្របខ័ណ្ឌសម្រាប់វាស់វែងការអនុវត្តដែលជាឧបករណ៍គ្រប់គ្រងទូទៅមួយសម្រាប់ភាគីទាំងអស់ ។
កិច្ចសន្យាសេវានេះ គឺសម្រាប់វាយតម្លៃអំពីការអនុវត្តចំពោះសេវា មធ្យោបាយ និងរាល់ដំណើរការ
ដែលមានចែងក្នុង “វិធាននិងនីតិវិធីសភាជាត់ទាត់ជាតិ” ។

២) ការវាស់វែងការអនុវត្ត

សភាជាត់ទាត់ជាតិ និងសមាជិកទាំងអស់នឹងអនុវត្តនិងរក្សាកម្រិតស្តង់ដាររបស់សភាជាត់-
ទាត់ជាតិដើម្បីឱ្យការអនុវត្តសម្រេចបាន ៩៥% នៃរង្វាស់គោល ១០០% ។ ការអនុវត្តប្រចាំថ្ងៃ ត្រូវ
បានគណនាដោយធៀបនឹងកម្រិតគោលសម្រាប់ដំណើរការប្រចាំថ្ងៃ ដូចខាងក្រោម ៖

- ពេលវេលាជាត់ទាត់និងទូទាត់ជាក់ស្តែង ៨០%
- ពេលវេលាចាប់ផ្តើមជាក់ស្តែងក្នុងថ្ងៃ ៥%
- ម៉ោងឈប់ទទួលអ៊ីនតឺណេត ៥%
- ពេលវេលាទូទាត់ជាក់ស្តែង ៥%

- បញ្ហាផ្សេងៗនៃកិច្ចដំណើរការជាក់ស្តែងដែលកើតឡើងដោយសារការធ្វើបច្ចុប្បន្នកម្ម និងការផ្លាស់ប្តូរកម្មវិធី ៥% ។

សភាជាត់ទាត់ជាតិនឹងរាយការណ៍អំពីលទ្ធផលនៃការអនុវត្តនៅរៀងរាល់ឆមាស ។

៣) លក្ខខណ្ឌ និងខែចែង

កិច្ចសន្យាសេវាសភាជាត់ទាត់ជាតិនេះ ជាចំណងផ្លូវច្បាប់របស់ភាគីទាំងពីរ ប៉ុន្តែមិនមានការ ពិន័យឬដំណោះស្រាយជាហិរញ្ញវត្ថុទេ ប្រសិនបើការអនុវត្តមិនអាចសម្រេចបានតាមគោលដៅ ។ ភាគីពាក់ព័ន្ធអាចពិភាក្សាដើម្បីកែប្រែកិច្ចសន្យាសេវានេះ ដោយត្រូវមានការឯកភាពពីសភាជាត់ទាត់ ជាតិ ។

ភាគីទាំងពីរបានព្រមព្រៀងអនុវត្តតាមខ្លឹមសារដែលមានចែងខាងលើ ។

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០.....
តំណាងធនាគារជាតិនៃកម្ពុជា
អគ្គនាយកបច្ចេកទេស

ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទី ខែ ឆ្នាំ ២០.....
តំណាងគ្រឹះស្ថានជាសមាជិក
.....

.....

.....

ឧបសម្ព័ន្ធទី៥ - ពាក្យសុំចូលជាសមាជិកសភាឆ្នាំទី១៦

ព្រះរាជាណាចក្រកម្ពុជា

ជាតិ សាសនា ព្រះមហាក្សត្រ

ពាក្យសុំចូលជាសមាជិកសភាឆ្នាំទី១៦

២២២២២២២២

ឈ្មោះធនាគារឬគ្រឹះស្ថានមីក្រូហិរញ្ញវត្ថុទទួលប្រាក់បញ្ញើ :

ឈ្មោះអ្នកសុំ :

ឋានៈ :

អាសយដ្ឋានគ្រឹះស្ថាន :

អាសយដ្ឋានប្រៃសណីយ៍ :

ទូរស័ព្ទ :

សូមគោរពជូន

លោកជំទាវអគ្គនាយកបច្ចេកទេស និងជាប្រធានគណៈកម្មាធិការ

ប្រតិបត្តិការសភាឆ្នាំទី១៦

ក្រោយពីបានស្វែងយល់ប្រកាសលេខ៨.៥.០០-១៧០ប្រក. ចុះថ្ងៃទី២៧ ខែធ្នូ ឆ្នាំ២០០០ ស្តីពីសភាឆ្នាំទី១៦ ទាត់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាប្រាក់រៀល និងប្រកាសលេខ៨.៥.០០.១៥០ប្រក. ចុះថ្ងៃ ទី១៤ ខែវិច្ឆិកា ឆ្នាំ២០០០ ស្តីពីសភាឆ្នាំទី១៦ ទាត់មូលប្បទានបត្រចារឹកជាប្រាក់ដុល្លារអាមេរិក និង វិធាននិងនីតិវិធីសភាឆ្នាំទី១៦ ដើម្បីសម្រួលដល់ការទូទាត់មូលប្បទានបត្រ និងឧបករណ៍ទូទាត់សងប្រាក់ជាអេឡិចត្រូនិករវាងធនាគារយើងខ្ញុំជាមួយនឹងគ្រឹះស្ថានធនាគារដទៃទៀត យើងខ្ញុំសុំស្នើលោកជំទាវមេត្តាពិនិត្យ និងអនុញ្ញាតឱ្យធនាគារ/សហគមន៍ធនាគារ.....បានចូលជាសមាជិកសភាឆ្នាំទី១៦ ជាតិ៖

ប្រព័ន្ធជាត់ទាត់ជាតិ ☐	ប្រព័ន្ធទូទាត់រាយភ្លាមៗ ☐
- Stand-alone Client Module ☐	- Stand-alone Client Module ☐
- Shared Client Module ☐	- Shared Client Module ☐

យើងខ្ញុំសន្យាអនុវត្តតាមយ៉ាងម៉ឺងម៉ាត់នូវប្រកាស និងវិធាននិងនីតិវិធីសភាឆ្នាំទី១៦ ពាក់ព័ន្ធនឹងការទូទាត់ ។

សូមលោកជំទាវ ទទួលនូវការគោរពដ៏ស្មោះស្ម័គ្រអំពីយើងខ្ញុំ ។
ភ្នំពេញ, ថ្ងៃទីខែ ឆ្នាំ២០

ហត្ថលេខា និងត្រា

- យើងខ្ញុំសូមជូនភ្ជាប់ជាមួយនូវ៖
- ច្បាប់ចម្លងនៃអាជ្ញាប័ណ្ណធ្វើប្រតិបត្តិការធនាគារ ១ ច្បាប់
 - លិខិតឧទ្ធរណ៍ និងគំរូហត្ថលេខាតំណាងចូលរួមជាត់ទាត់ ១ ច្បាប់
 - កិច្ចសន្យាផ្តល់ឥណទានវិបារូបនី ១ ច្បាប់
 - គណនីទូទាត់នៅធនាគារជាតិ ១ ច្បាប់

ឧបសម្ព័ន្ធន៍ - មូលហេតុសម្រាប់ការបង្វិលវិញនូវមូលប្បទានបត្រ

ច្បាប់ស្តីពីឧបករណ៍អាចជួញដូរបាន និងប្រតិបត្តិការទូទាត់សងប្រាក់មាត្រា៤ ចែងថា មូលប្បទានបត្រអាចត្រូវបានសរសេរជាអក្សរខ្មែរ ឬជាអក្សរឃុំរទេស និងត្រូវមាននិទ្ទេស ដូចខាងក្រោម ៖

- ពាក្យថា មូលប្បទានបត្រដែលចារឹកជាភាសាណាមួយដែលប្រើក្នុងការចេញឧបករណ៍នេះ
- បញ្ហាដោយឥតលក្ខខណ្ឌឱ្យទូទាត់សងចំនួនប្រាក់ជាកំណត់មួយ
- ឈ្មោះរបស់បហារិតដែលជាធនាគារត្រូវទូទាត់សងប្រាក់
- កន្លែងដែលត្រូវធ្វើការទូទាត់សងប្រាក់
- កាលបរិច្ឆេទ និងទីកន្លែងដែលមូលប្បទានបត្រត្រូវបានចេញ
- ហត្ថលេខារបស់បហារីកដែលជាបុគ្គលចេញបញ្ជាលើមូលប្បទានបត្រ ។

បុគ្គលិកនិងអតិថិជនរបស់ធនាគារត្រូវដឹងអំពីការតម្រូវផ្នែកគតិយុត្តិជាអប្បបរមាទាំងនេះ ។ ប្រសិនបើមូលប្បទានបត្រមិនមាននិទ្ទេសត្រឹមត្រូវដូចខាងលើមួយ ឬច្រើន សភាជាត់ទាត់ជាតិនឹងបោះត្រា “បង្វិលវិញ” នៅលើមូលប្បទានបត្រនោះ ហើយការពិន័យនឹងត្រូវបានអនុវត្តចំពោះសមាជិកណាដែលចេញផ្សាយ និងទទួលយកមូលប្បទានបត្រដោយគ្មានការប្រុងប្រយ័ត្ន ។

លេខកូដសម្គាល់មូលប្បទានបត្របង្វិលវិញដោយសារមូលហេតុខាងលើ ឬមូលហេតុផ្សេងទៀតនិងការពិន័យមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញនេះចំពោះសមាជិកមាន ដូចខាងក្រោម ៖

លេខកូដមូលហេតុនិងការពិន័យមូលប្បទានបត្របង្វិលវិញ

លេខកូដ	មូលហេតុ	ការបង់ពិន័យ		ផ្សេងៗ
		ធនាគារ	ធនាគារបង្ហាញ	
មូលនិធិ				
០១	មូលនិធិមិនគ្រប់គ្រាន់ ឬគ្មានមូលនិធិ	✓		
០២	មូលនិធិមិនទាន់បានជំរះ	✓		
ការទូទាត់សងប្រាក់ឬគណនីមិនមានសុពលភាព				

០៦	គណនីត្រូវបានបិទ	✓		
០៧	គ្មានគណនី	✓		
០៨	ការទូទាត់សងប្រាក់ត្រូវបានបញ្ឈប់	✓		
០៩	គណនីឃាត់ទុក	✓		
១០	បហារកក្សយធន ឬត្រូវជំរះបញ្ជី	✓		
ព័ត៌មានមិនពេញលេញលើមូលប្បទានបត្រ				
២០	គ្មានហត្ថលេខាបហារក	✓	✓	Not compliant with minimal legal requirements មិនស្របតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្តិអប្បបរមា
២១	ខ្វះហត្ថលេខាបហារកបន្ថែមដែលចាំបាច់	✓		
២២	ហត្ថលេខាបហារកខុសពីគំរូហត្ថលេខា	✓		
២៣	ខ្វះហត្ថលេខាបហារកដែលចាំបាច់ចំពោះការផ្លាស់ប្តូរ	✓		
២៤	ខ្វះត្រា	✓		
២៥	ត្រាខុសពីត្រាគំរូ	✓		
២៦	ខ្វះចំនួនប្រាក់ជាអក្សរ	✓	✓	Not compliant with minimal legal requirements មិនស្របតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្តិអប្បបរមា
២៧	គ្មានកាលបរិច្ឆេទ	✓	✓	Not compliant with minimal legal requirements មិនស្របតាមលក្ខខណ្ឌគតិយុត្តិអប្បបរមា
២៨	កាលបរិច្ឆេទមិនត្រឹមត្រូវ	✓		Date written is not in dd/mm/yy format សរសេរកាលបរិច្ឆេទខុសទម្រង់

២៩	ហួសសុពលភាព	✓	Check is presented more than 6 months after issued date មូលប្បទានបត្រត្រូវបានបង្ហាញលើសរយៈពេលកំណត់ ៦ខែ
៣០	ការប្រើប្រាស់ទម្រង់មិនត្រឹមត្រូវ	✓	ឧទាហរណ៍៖ ១) ប្រើទម្រង់មូលប្បទានបត្រ ដុល្លារអាមេរិកសម្រាប់ទូទាត់ប្រាក់រៀល ២) សរសេរលើបន្ទាត់លេខកូដ MICR
<i>កំហុសឆ្គងក្នុងការដោះដូរ</i>			
៤០	ធនាគារទទួលអវត្តមានក្នុងគ្រាដោះដូរ មូលប្បទានបត្ររូបវន្ត	✓	បង្វិលវិញដោយមណ្ឌលដោះដូរ មូលប្បទានបត្រក្នុងនាមជាភ្នាក់ងារសម្រាប់ធនាគារដែលអវត្តមាននៅគ្រាដោះដូរមូលប្បទានបត្ររូបវន្ត
៤១	ផ្សេងៗ	✓	
៤២	ទិន្នន័យនៅលើមូលប្បទានបត្រនិង ទិន្នន័យអេឡិចត្រូនិកមិនស៊ីគ្នា	✓	
៤៣	មូលប្បទានបត្រខ្ទេចខ្ទី	✓	
៤៤	Missing Item – mislaid by the Presenting Bank មូលប្បទានបត្របាត់ដោយធនាគារបង្ហាញ	✓	
៤៥	Missing Item – mislaid after receipt by the Receiving Bank មូលប្បទានបត្របាត់ដោយធនាគារទទួលបន្ទាប់ពីបាន	✓	

	ទទួល			
៤៦	Incorrect receiving Bank ប្រគល់ខុស ធនាគារទទួល		✓	